

JAARVERSLAG 2021



COLOFON

Redactiecomité

Steven Copias, Caterina Giordano,
Audrey Timmermans, Pallavi Hariharan,
Jean-Marc Debricon, Alessandra De Paep,
Lise Artiges & Joaquín Ithurrat

Nalezing

Elisabeth Cailliau, Hugo Couderé,
Jan De Grande, Alessandra De Paep
& Alex Tack

Vertaling

AV Translations

Lay-out

YellowStudio - yellowstudio.be

Illustraties

Pierre Massat - mavromatika.com

Druk

Mirto - mirto.be

Foto omslag

Paranotenplukker, Eximcruz, Cobija,
Bolivia

© 2021, Alterfin

INHOUDSTAFEL

- 1 |** **VOORWOORD > 5**
- 2 |** **ALTERFIN
IN EEN OOGOPSLAG > 6**
- 3 |** **ONZE SOLIDAIRE
VENNOTEN > 10**
- 4 |** **TEAM, BESTUUR &
EXPERTEN > 12**
- 5 |** **ONZE CO₂-
VOETAFDruk > 14**
- 6 |** **ONZE
PARTNERSCHAPPEN > 16**
- 7 |** **ONZE DUURZAME
FINANCIERINGEN > 20**
- 8 |** **ONZE IMPACT > 36**
- 9 |** **ONZE FINANCIËLE
PRESTATIES > 53**
- 10 |** **VOORUITZICHTEN > 58**



Cashewnootproducente, CACC, Preah Vihear, Cambodja

© 2021, Alterfin

1 VOORWOORD

Beste lezers,

Het tweede jaar in het teken van COVID-19 ligt achter ons. Het is intussen duidelijk: de terugkeer naar het 'vroegere normaal' voor het beheer van onze activiteiten is een lang en moeizaam proces. De aanwezigheid van onze teams op het terrein en op kantoor werd in 2021 opnieuw sterk bepaald door de beperkingen die van toepassing waren.

De vaccins bieden hoop op een mogelijke uitweg uit de pandemie in 2022-2023. Maar laten we niet vergeten dat de toegang tot vaccins erg beperkt blijft in de landen waar wij actief zijn. Zo is slechts 11% van de bevolking in Afrika volledig gevaccineerd, tegenover 64% in Europa¹.

In de **microfinancieringssector** hebben we samen met onze partners hard gewerkt om hen de crisis te helpen doorstaan. We hebben extra aflossingsvrije periodes toegekend voor de terugbetaling van leningen, herstructureringsplannen opgesteld en technische assistentie verleend waar nodig. In vele gevallen vervulde **Alterfin** een sleutelrol bij de verdediging van de belangen van onze partners tegen de minder nobele intenties van bepaalde andere actoren.

In de sector van de **duurzame familiale landbouw** ondervonden onze partners uiteraard logistieke problemen met het transport van landbouwproducten. De aanhoudende vraag naar hun producten bewijst echter nogmaals het belang van een landbouw die gebaseerd is op organisaties van kleinschalige producenten.

Graag nodig ik u uit om ons jaarverslag door te nemen. Ik wijs hierbij op drie belangrijke punten:

1. Ten eerste is het van fundamenteel belang voor de toekomst van onze samenleving om zowel individueel als collectief actie te ondernemen voor een sociaal, ecologisch én economisch verantwoorde duurzame ontwikkeling. Dat is waar **Alterfin** al sinds 1994 voor ijvert.
2. Ten tweede wil ik het hele team van **Alterfin** bedanken voor de resultaten van 2021. De rendabiliteit is gestegen in vergelijking met 2020, terwijl de nadruk steeds is blijven liggen op onze sociale en ecologische missie. We zijn er in geslaagd een uitstekend resultaat te behalen in uitzonderlijk moeilijke tijden. Dit illustreert nogmaals de duurzaamheid van de missie en het model van **Alterfin**.
3. Tot slot bedank ik al onze partners, de collega's bij publieke en private organisaties met wie we hebben samengewerkt, en natuurlijk al onze vennoten die de inspanningen van **Alterfin** steunen en zo mee bijdragen aan een betere wereld. De coronacrisis en de gevolgen van de klimaatverandering zijn uitdagingen die we allemaal samen moeten aangaan. Het team van **Alterfin** blijft vastberaden verder werken aan duurzame oplossingen voor onze planeet.

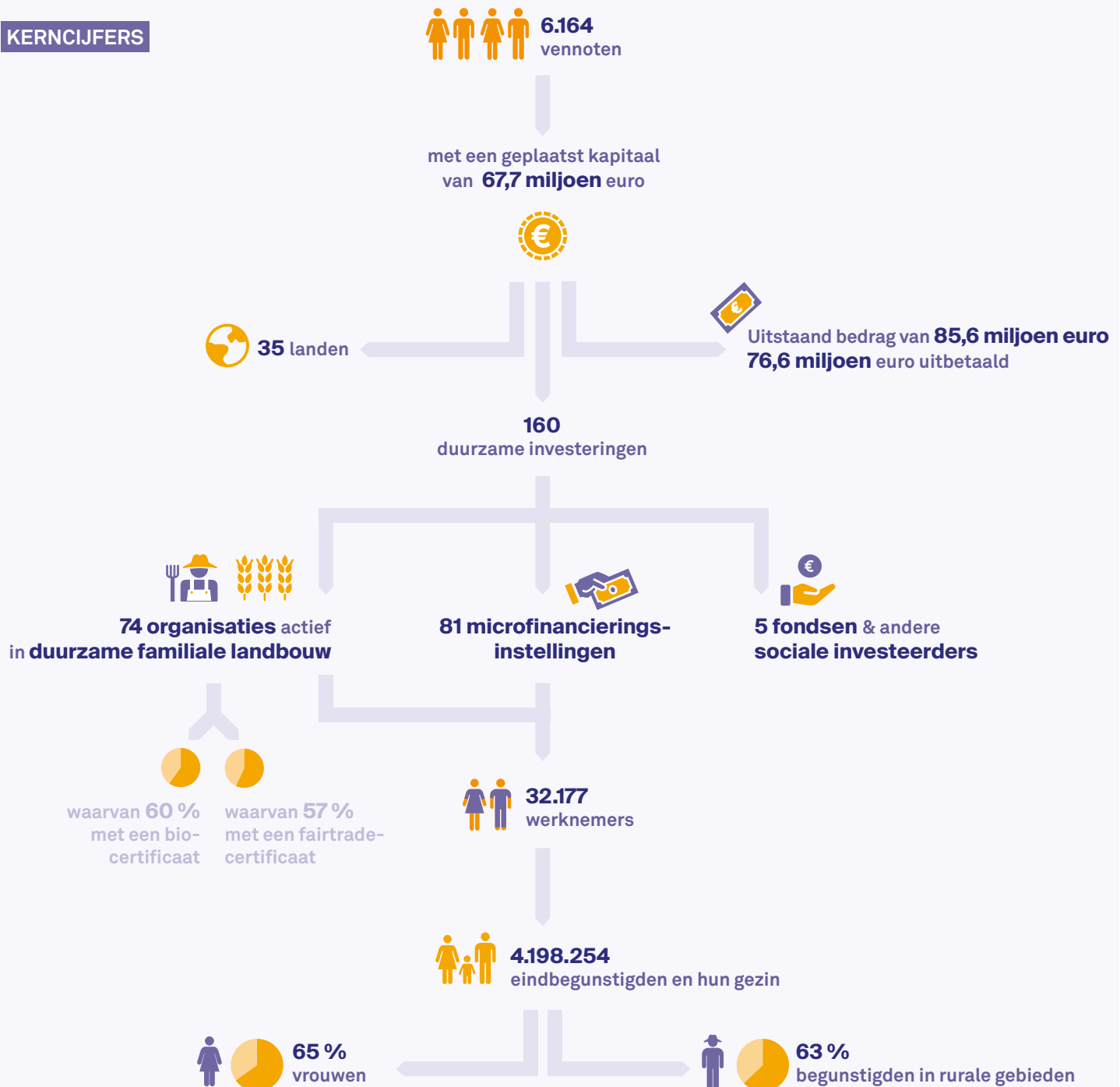
Jean-Marc Debricon
Algemeen Directeur

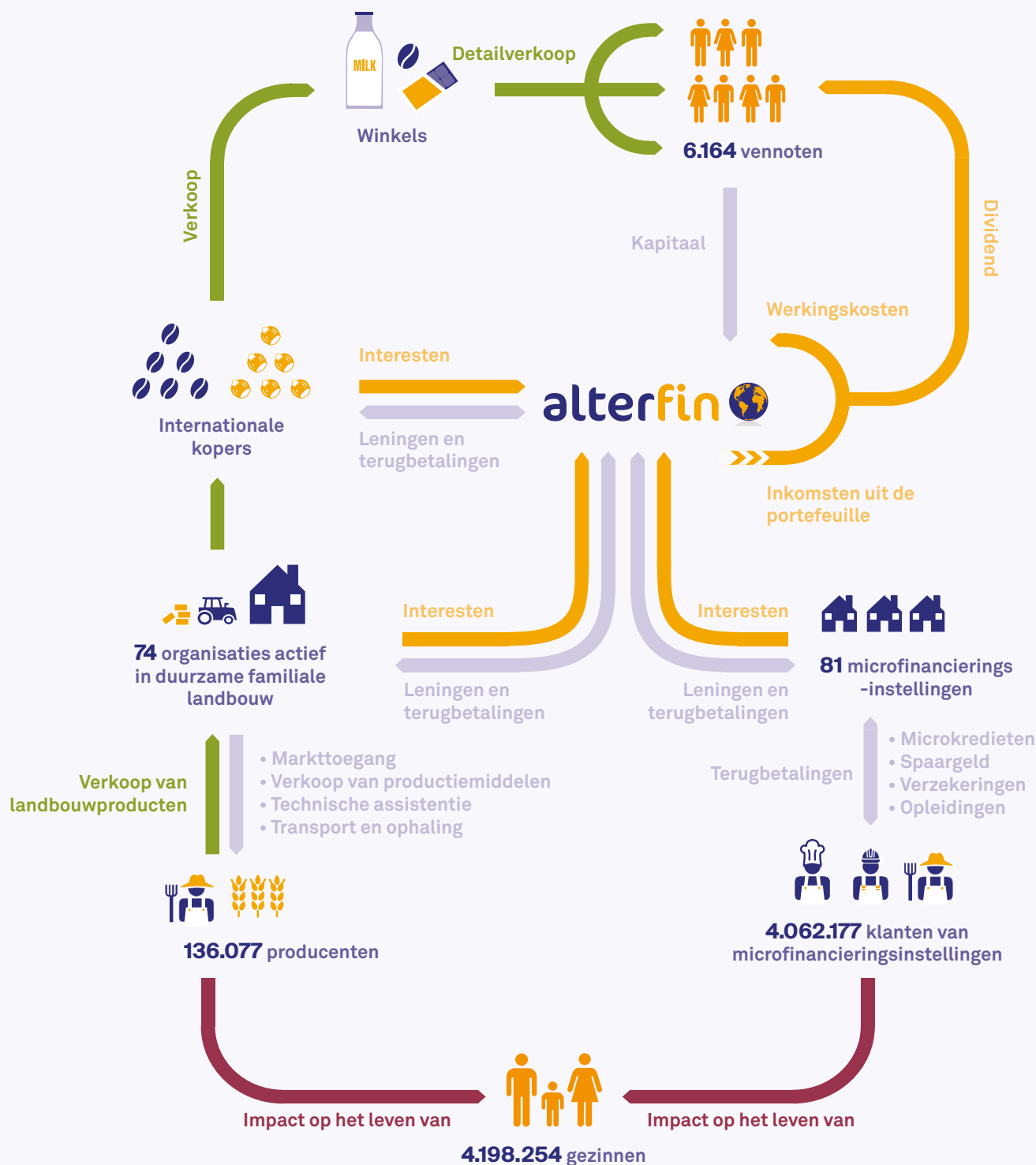


¹ Our World in Data, www.ourworldindata.org/covid-vaccinations, pagina geraadpleegd op 15/02/2022

2 ALTERFIN IN EEN OOGOPSLAG

KERNCIJFERS





1 GEEN ARMOEDE



2 GEEN HONGER



5 GENDER-GELIJKHEID



8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI



12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE



13 KLIMAATACTIE



17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN



MISSIE

Alterfin wil wereldwijd de bestaansmiddelen en levensomstandigheden van sociaal en economisch achtergestelde personen en gemeenschappen verbeteren, en dit hoofdzakelijk in plattelandsgebieden van landen met een laag en gemiddeld inkomen.





Met het oog daarop levert Alterfin haar partners financiële en niet-financiële diensten:

1 door fondsen in te zamelen, voornamelijk bij individuele investeerders en instellingen die op maatschappelijk vlak verantwoordelijkheid willen nemen;

2 door in ethische en duurzame projecten te investeren en deze te promoten;

3 door met organisaties die dezelfde waarden delen, gericht te gaan samenwerken.

Op deze manier draagt Alterfin bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

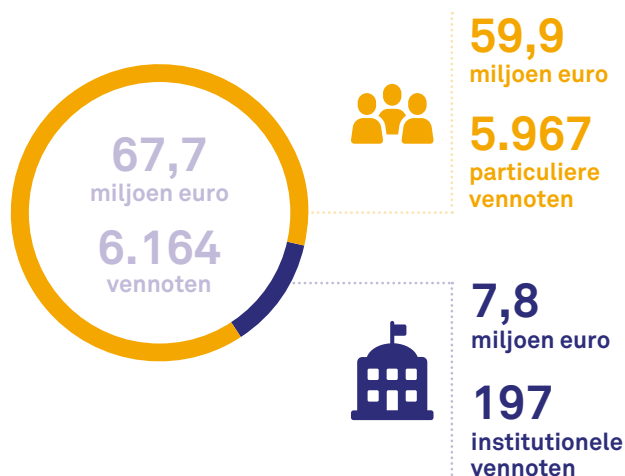
3 ONZE SOLIDAIRE VENNOTEN

Op 31 december 2021 telt **Alterfin** 6.164 vennoten, die samen een kapitaal van 67.689.625 euro aanbrengen. 88% van het kapitaal is afkomstig van particuliere vennoten, de overige 12% van institutionele vennoten. Een particuliere vennoot investeert gemiddeld 10.000 euro in **Alterfin**, een institutionele vennoot gemiddeld 40.000 euro.

In 2021 bedraagt de netto toename van het kapitaal 1.857.437,50 euro.

We hebben tijdens 2021 maar liefst 226 nieuwe vennoten mogen verwelkomen, die allemaal een eerlijke en duurzame wereld nastreven. Via **Alterfin** en haar partners realiseren zij samen een reële impact op maatschappij en milieu.

VERDELING VAN HET KAPITAAL VAN ALTERFIN PER TYPE VENNOOT



Paranotenplukkers, Eximcruz, Cobija, Bolivia

© 2021, Alterfin

Clïente van Chamroeun (MFI), Siem Reap, Cambodja

© 2021, Alterfin

GETUIGENISSEN VAN VENNOTEN

Volgende mensen werden vennoot in 2021 en lichten hun keuze toe om te investeren in aandelen van **Alterfin**:

MARIEKE



Ik leerde **Alterfin** kennen via een advertentie in MO* Magazine en na een kijkje op de website besloot ik al snel over te gaan tot de aankoop van aandelen.

Wat mij aantrekt in het concept van **Alterfin**, is dat er gewerkt wordt met een systeem van leningen in plaats van donaties. Het voelt voor mij duurzamer en efficiënter om eigen projecten van mensen en organisaties te financieren in plaats van projecten ontworpen door donoren of ngo's. Door te investeren in **Alterfin** geef ik kleine ondernemers de mogelijkheid om zelf hun eigen onderneming uit te bouwen zodat ze voor hun eigen levensonderhoud en ontwikkeling kunnen zorgen. Bovendien ontvang ik als vennoot ook een klein financieel rendement en blijven de risico's beperkt. Investeren in **Alterfin** was voor mij dus een logische keuze.

WALTER



Mijn vrouw en ik waren al enige tijd op zoek naar een alternatieve vorm van sparen of beleggen. We kenden **Alterfin** al van ver, maar pas toen ik een artikel over **Alterfin** tegenkwam in het magazine van Oxfam, zijn we overgegaan tot een aankoop. Intussen investeerden we al in een tweede pakket aandelen en storten we maandelijks een bedrag aan het garantiefonds.

De centrale doelstelling om microkredieten te geven aan kleine ondernemers in lage- en middeninkomenslanden, is voor ons de belangrijkste motivatie om de activiteiten van **Alterfin** te ondersteunen. Maar het is voor de vennoten ook een duidelijke en interessante belegging. De opbrengst is weliswaar beperkt, maar ligt wel hoger dan bij een gewone spaarrekening.

Sinds we vennoot zijn, proberen we om **Alterfin** meer bekend te maken in onze omgeving. Als voorzitter van de socio-culturele vereniging Curieus Wuustwezel heb ik de algemene vergadering van de vzw voorgesteld een deel van onze financiële reserve te investeren in **Alterfin**. Onze spaarrekening brengt momenteel niets op en daarom zijn we op zoek gegaan naar een alternatief. We raden alle verenigingen met een financiële reserve aan om ook een aankoop van **Alterfin** aandelen te overwegen.

4 TEAM, BESTUUR & EXPERTEN



6.164
VENNOTEN



RAAD
VAN BESTUUR



INVESTERINGSCOMITÉ

ALGEMEEN DIRECTEUR



Jean-Marc

HOOFD JURIDISCHE DIENSTEN



Laetitia



Maïté

ADVISEURS



Hugo



Mauricio



Saúl

HOOFD INVESTERINGEN



Caterina

BEHEER SOCIALE & ECOLOGISCHE IMPACT



Pallavi

TECHNISCHE ASSISTENTIE



Jennifer

INVESTMENT MANAGERS



Ulan



Mirlanbek



Alex



Njeri



Michael



David



Bernard



Nilton



Flavio



Virgilio



Lorna



Sheila

HOOFD PORTEFEUILLEBEHEER



Steven

ANALYSE & OPVOLGING VAN DE PORTEFEUILLE



Louis



Ricardo

HOOFD ADMINISTRATIE & FINANCIËN



Audrey

FINANCIËN & BOEKHOUDING



Jan



Julie



Joaquín

ADMINISTRATIEF BEHEER VAN DE LENINGEN



Marie



Sofie

HUMAN RESOURCES



Loes



Laurie

IT



Pascal



Ramprasad



Vinay

MARKETING & COMMUNICATIE



Lise



Alessandra

ADMINISTRATIEF BEHEER



Mireille

ORGANIGRAM VAN ALTERFIN

Het team van **Alterfin** is voornamelijk gevestigd in Europa, maar ook in Peru, Costa Rica, Honduras, Bolivia, Kenia, Kirgizië en India. In het belang van de veiligheid van de werknemers en consultants heeft **Alterfin** ook in 2021 verder ingezet op telewerken.

Zoals aangekondigd in het jaarverslag 2020, heeft **Alterfin** in 2021 het team versterkt door twee medewerkers op te nemen in het managementteam, als Hoofd van Juridische Diensten en Hoofd van Portefeuillebeheer. Er werd ook een specifieke afdeling voor Technische Assistentie opgericht met een toegewijde manager.

Klaartje Vandersypen, voorzitter

Vertegenwoordigster van particuliere vennoten

Expertise: Banksector en impactbeleggen

Catherine Houssa

Onafhankelijk bestuurder

Expertise: Financieel recht, bankrecht, digitale financiën

Laurent Biot

Vertegenwoordiger van SOS Faim

Expertise: Microfinanciering, landbouwonwikkeling

Maarten Loopmans

Onafhankelijk bestuurder

Expertise: antropologie

Ingrid Van der Veecken

Onafhankelijk bestuurder

Expertise: Bankdiensten aan bedrijven

François de Harven

Onafhankelijk bestuurder

Expertise: Banksector, interne audit, landbouwkunde

Chris Claes

Vertegenwoordiger van Rikolto

Expertise: Landbouwonwikkeling

Jean Matton

Vertegenwoordiger van particuliere vennoten

Expertise: Juridisch en fiscaal advies

DE RAAD VAN BESTUUR

De raad van bestuur (RvB) bepaalt de strategische koers van **Alterfin** en is verantwoordelijk voor het bereiken van de doelstellingen binnen een aanvaardbaar risicobeheer. Dankzij de competenties van de leden kan **Alterfin** weloverwogen beslissingen nemen. De raad van bestuur is een bron van deskundigheid en informatie voor de Algemeen Directeur en het team van **Alterfin** en is het orgaan waaraan het management van **Alterfin** verantwoording aflegt.

De raad van bestuur legt op haar beurt verantwoording af aan de algemene vergadering.

Herman Van Mellaert

Expertise: Landbouwkunde, biotechnologie, business development & planning, biologische controle, zaaigoed en creatie van variëteiten

Ignace Vanden Bulcke

Expertise: Bankdiensten aan bedrijven, handelsfinanciering

Jim Anderson

Expertise: Banking, microfinanciering, economische ontwikkeling

Linda Toscano

Expertise: Strategische planning, operationele best practices, financieel beheer, duurzame ontwikkeling en sociale rechtvaardigheid

Marc Ransart

Expertise: Risicobeheer in de financiële sector

Marcus Fedder

Expertise: Investerings- en ontwikkelingsbanken, microfinanciering

DE EXTERNE EXPERTEN VAN HET INVESTERINGS-COMITÉ

Het Investeringscomité (IC) van **Alterfin** is verantwoordelijk voor de finale goedkeuring van elke investering. De unieke combinatie van expertise in ontwikkeling en financiën bij de leden van het comité is een van de troeven van onze coöperatie. Het IC reikt de nodige ervaring aan om iedere financieringsaanvraag volledig te beoordelen: zowel op vlak van operationele en financiële prestatie als sociale en ecologische impact. De leden van het IC worden benoemd door de raad van bestuur van **Alterfin**. De externe leden stemmen over investeringsbeslissingen wat betreft nieuwe partners of transacties van meer dan 1 miljoen Amerikaanse dollar. Alle beslissingen van het IC vereisen een unanieme goedkeuring.

5

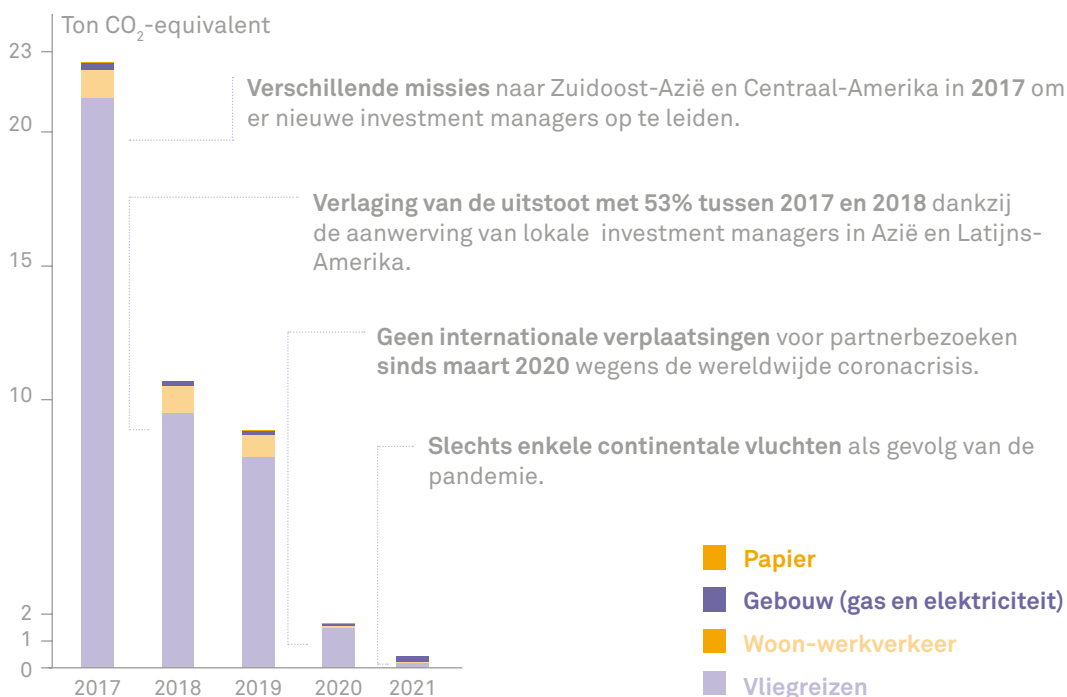
ONZE CO₂-VOETAFDruk

Alterfin probeert voortdurend haar positieve impact op maatschappij en milieu te vergroten. Daarom hanteren we een duurzame benadering in onze dagelijkse activiteiten en interne werking. We houden onze CO₂-voetafdruk zo klein mogelijk en compenseren de uitstoot die we niet kunnen vermijden. Net als vorig jaar heeft in 2021 de coronacrisis onze werkwijze danig verstoord.

Enerzijds waren de bezoeken aan onze partners en dus het aantal vlieguren, vooral internationaal, erg beperkt. Anderzijds bleef telewerk de regel, hoewel een geleidelijke terugkeer naar kantoor gedurende bepaalde perioden van het jaar mogelijk was. Daarom is de CO₂-uitstoot per voltijds equivalent in 2021 opnieuw gedaald tot een uitzonderlijk laag niveau.

JAARLIJKSE CO₂-UITSTOOT PER VOLTIJDS EQUIVALENT

De uitstoot per teamlid (voltijds equivalent) is grotendeels afhankelijk van de vlieguren van de investment managers.





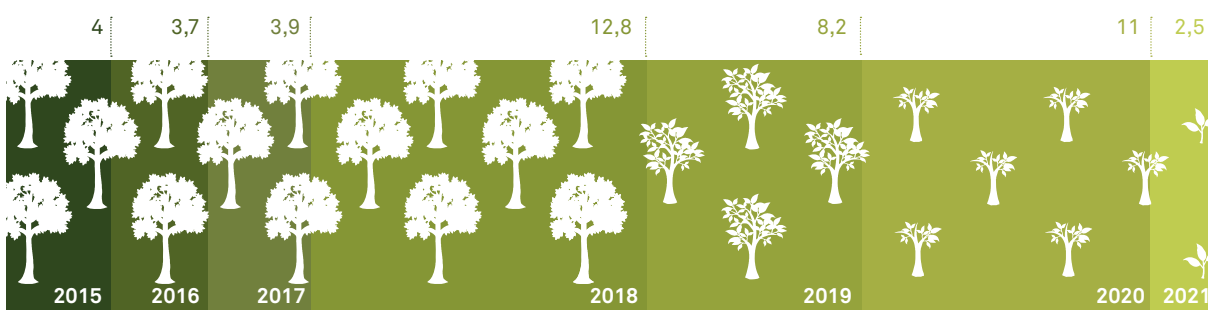
De emissies van het kantoorverbruik en de verplaatsingen van de medewerkers daalden in 2020 sterk door het verplichte telewerk. In 2021 zijn die emissies opnieuw licht gestegen naar aanleiding van de versoepelingen omdat onze medewerkers geleidelijk konden terugkeren naar kantoor. Om onze koolstofimpact te compenseren, werken we bij **Alterfin** sinds 2015 samen met Acopagro, een

coöperatie van cacao producenten in de regio San Martín in het noorden van Peru. Via Acopagro financieren we ieder jaar de aanplanting van bomen bij de producenten die lid zijn van deze coöperatie. Op die manier kunnen we een hoeveelheid CO₂ vangen die overeenstemt met onze uitstoot van het voorgaande jaar. In 2021 hebben we in totaal 2.682 bomen geplant om onze uitstoot van 2020 te compenseren.

COMPENSATIE VAN DE CO₂-UITSTOOT

Sinds 2015 heeft **Alterfin** 56.274 bomen geplant, goed voor een totale oppervlakte van 46 hectare, ofwel meer dan 3,5 keer het Warandepark in Brussel. De bomen worden geplant op de percelen van 51 families in 7 verschillende dorpen.

Beplante oppervlakte in hectare



6 ONZE PARTNERSCHAPPEN

Als voortrekker van een alternatief maatschappelijk model werkt **Alterfin** samen met andere organisaties om haar impact te vergroten. Deze initiatieven, die middelen en kennis samenbrengen, bestaan in allerlei vormen: netwerken van solidaire investeerders, samenwerkingen tussen organisaties met complementaire competenties en activiteiten, en certificeringsinstellingen. Ook in 2021 heeft **Alterfin** de ontwikkeling van bestaande en nieuwe partnerschappen verdergezet. Dankzij deze samenwerkingen hebben we onze 160 partners in 35 landen beter kunnen begeleiden en ook beschermen tijdens de coronacrisis.

CERTIFICERING, LABEL EN PRIJZEN

Alterfin engageert zich op een ethische en duurzame manier tegenover haar vennoten, medewerkers en partners. Verschillende nationale en internationale erkenningen bewijzen deze inzet van **Alterfin** voor een eerlijke wereld. In 2021 hebben we actief deelgenomen aan het uitbouwen van de 'B Corp' beweging, die bedrijven met een sociale en ecologische impact samenbrengt. Via promotie, informatie-uitwisseling en communicatie over B Corp heeft **Alterfin** andere bedrijven aangemoedigd om ook de certificering te behalen.

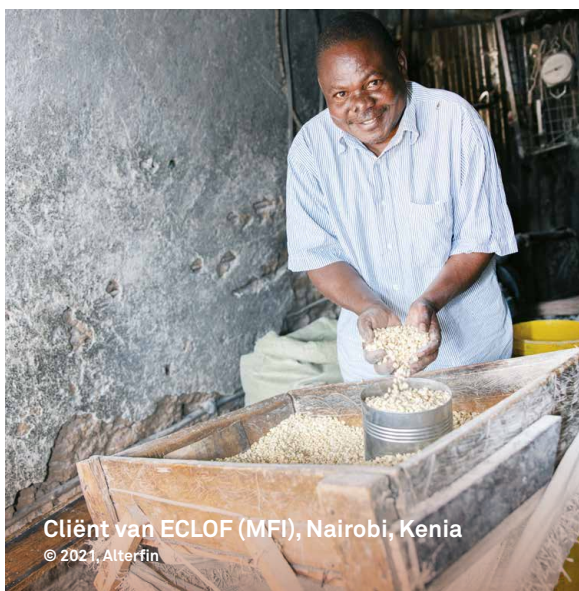


KANTOREN

In 2019 namen we onze intrek in de gebouwen van Mundo Madou. Dit bedrijvencentrum legt de nadruk op maatschappelijke en ecologische verantwoordelijkheid en streeft naar voortdurende vernieuwing. In 2021 heeft het team gewerkt aan 100% hernieuwbare stroom. Ook groenzones en een compostbak werden aangelegd in samenwerking met boerderij 'Nos Pilifs', een maatwerkbedrijf voor mensen met een beperking.



Mundo Madou gebouwen
© 2021, Laurent Vivier voor Mundo Madou



DUURZAME SAMENWERKINGEN IN BELGIË

Alterfin is op haar beurt lid van verschillende Belgische organisaties en coöperaties. Zo stimuleren we de uitwisseling van ideeën en de groei van een coöperatieve beweging met dezelfde waarden en doelen.



BELGISCHE NETWERKEN VOOR ETHISCHE FINANCIERING

Om de actieradius van onze solidaire financiering te vergroten, sluiten we ons aan bij verschillende Belgische netwerken. Naast de bestaande netwerken Financité en FairFin is **Alterfin** sinds 2021 ook lid van Solifin, een netwerk van Belgische impact investeerders dat nieuwe investeerders aanmoedigt om dezelfde duurzaamheidsprincipes toe te passen op hun eigen werking.



FINANCIERING

Alterfin ontvangt financiële steun van instellingen met soortgelijke ambities, waaronder de Europese Investeringsbank (EIB), EDFI en BIO. Daarnaast krijgen we ook financiering van drie ethische banken, waarvan één in Italië (Banca Etica) en twee in België (vdk, Triodos). Via deze samenwerkingen ontvangen we financieringen in dollar of in lokale Afrikaanse valuta's, of kredietlijnen in euro zodat wij onze liquiditeit beter kunnen beheren. Dankzij de steun van deze instellingen kunnen wij onze portefeuille beter ontwikkelen.



INTERNATIONALE NETWERKEN VOOR MICROFINANCIERING EN DUURZAME LANDBOUW

Zowel in de sector van de **microfinanciering** als die van de **duurzame familiale landbouw** is **Alterfin** een actief lid van vele netwerken van organisaties met vergelijkbare of aanvullende activiteiten. Het doel van deze netwerken bestaat erin kennis te delen en 'best practices' te bepalen om zo de eindbegunstigden beter te kunnen ondersteunen. **Alterfin** zetelt in het directiecomité van de Council on Smallholder Agriculture Finance (CSAF) en heeft in die hoedanigheid een belangrijke bijdrage geleverd aan haar strategische ontwikkeling en programma's. In 2021 werden specifieke opleidingen georganiseerd over de meest voorkomende risico's van de sector, waaraan de teams van de verschillende lidorganisaties konden deelnemen.



SUBSIDIES VOOR MEER IMPACT

In 2021 heeft **Alterfin** een fondsenwerving gelanceerd om technische assistentie te kunnen verlenen en de capaciteiten van haar partners te versterken. Zo zijn we een samenwerking gestart met SSNUP¹ (Smallholder Safety Net Upscaling Programme). Dit programma zal de levensomstandigheden van 10 miljoen kleine boerengezinnen versterken door middel van technische assistentie en investeringen in agrarische waardeketens. Dankzij dit partnerschap zal **Alterfin** de komende twee jaar 500.000 euro aan fondsen kunnen beheren voor technische assistentie. In de loop van het jaar hebben we ook ons systeem voor ESPM (Environmental & Social Performance Management) verbeterd met behulp van subsidies van onze partner BIO. Vervolgens was **Alterfin** de eerste instelling die gebruik maakte van het 'EU Market Creation Facility'-programma. Dankzij dit

initiatief van de Europese Commissie en TCX konden wij financiering in lokale valuta verstrekken aan onze partners. Tot slot heeft **Alterfin** in 2021 opnieuw deelgenomen aan het Aceli Africa programma. Deze samenwerking ging van start in 2020 en zorgt voor een dekking van alle opdracht- en analysekosten in verband met de kredietverlening aan bepaalde kleine partners. Aceli Africa biedt ook garanties tegen kredietrisico's. Via deze steun kunnen wij onze rol als pionier volledig vervullen. Lees meer over deze initiatieven en hun impact in het hoofdstuk 'Meer dan financiële steun: de toolkit van **Alterfin**' op pagina 45.



Koffieproducente van Nyamurinda, een Rwandese partner die door Alterfin werd gefinancierd onder het Aceli Africa programma

© 2021, Nyamurinda

¹ SSNUP is een programma gefinancierd door het Zwitserse agentschap voor ontwikkelingssamenwerking en het Luxemburgse agentschap voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp en wordt beheerd door de Luxemburgse ngo ADA.

FONDSEN BEHEERD VOOR DERDEN

Voor de financiering van onze partners, zet **Alterfin** haar kapitaal en de hoger vermelde leningen in. Daarnaast gebruiken we ook fondsen van derden waarvan wij medebeheerder zijn. Met zulke samenwerkingen spreiden we het risico eigen aan onze activiteiten, en kunnen we meerdere fondsen inzetten wanneer een bepaalde partner een grotere financieringsbehoefte heeft. Bovendien ontvangen we door dit soort partnerschap bijkomende inkomsten onder de vorm van commissies. In 2021 hebben we onze laatste investeringen met Impact Assets afgesloten en onze samenwerking met de Zwitserse fondsen Quadria en Symbiotics uitgebreid in de sector van de **duurzame familiale landbouw**. Het Fefisol fonds werd in juli 2021 afgesloten en zal opgevolgd worden door Fefisol II vanaf het tweede kwartaal van 2022. Meer informatie over de evolutie van fondsen in beheer voor derden kan u vinden op pagina's 23 en 24.

Alterfin is mede-beheerder van de portefeuille voor:



Alterfin beheert samen met SIDI het Fefisol fonds.

Onderstaande partners zijn mede-aandeelhouder:



Alterfin heeft samen met onderstaande partners
Kampani opgericht in 2015:



Later kreeg Kampani ook steun van:



Alterfin begeleidt volgende partners:



PARTNERORGANISATIES WORDEN VENNOTEN

Andere organisaties die ook werken rond **microfinanciering**, **duurzame familiale landbouw** en eerlijke handel hebben hun engagement kracht bijgezet door op hun beurt vennoot van **Alterfin** te worden. Onder deze organisaties rekenen we de stichtende vennoten van **Alterfin**, zoals Oxfam België, Oxfam Wereldwinkels en Rikolto.



7 ONZE DUURZAME FINANCIERINGEN

ALTERFIN WAS IN 2021 ACTIEF IN 35 LANDEN

Lokale vestiging

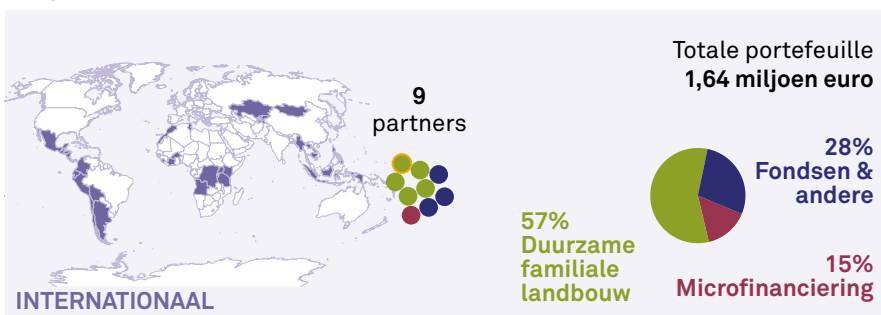
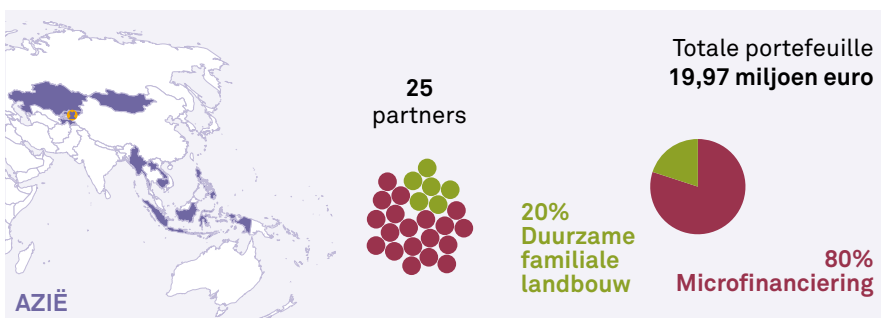
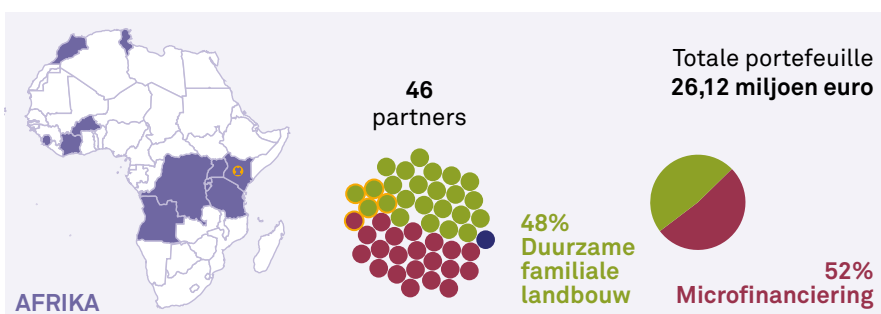
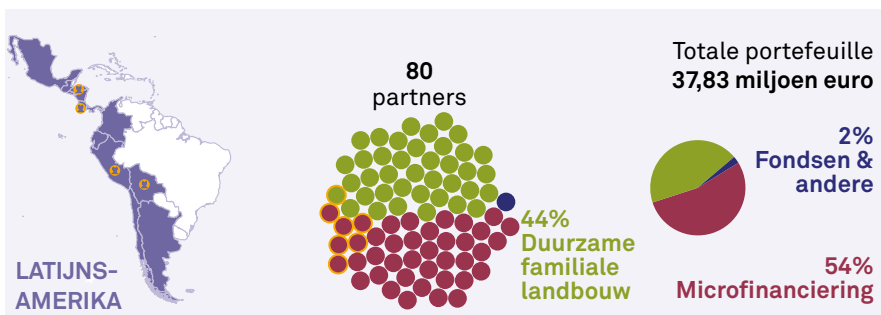
in 6 landen:



Costa Rica,
Honduras, Peru,
Kenia, Bolivia
en Kirgizië

Alterfin zet zich in voor
160 partners, waaronder:

- 81 in **microfinanciering**
- 74 in **duurzame familiale landbouw**
- 5 **fondsen & andere sociale investeerders**
- 13 **nieuwe** partners in 2021



INLEIDING: ONZE SOCIALE EN FINANCIËLE PRESTATIE IN TIJDEN VAN CRISIS

Ondanks de vele uitdagingen van de coronacrisis stond **Alterfin** in 2021 opnieuw resoluut aan de zijde van haar partners. Volledig in lijn met onze sociale missie zijn we de kwetsbaarste bevolkingsgroepen blijven ondersteunen. We bleven daarvoor onze aanpak baseren op de expertise die we de voorbije 27 jaar hebben opgebouwd. Dankzij onze plaatselijke teams hebben we veel meer inzicht gekregen in de behoeften van onze partners. Zo konden we zelfs in tijden van crisis aan hun verwachtingen voldoen.

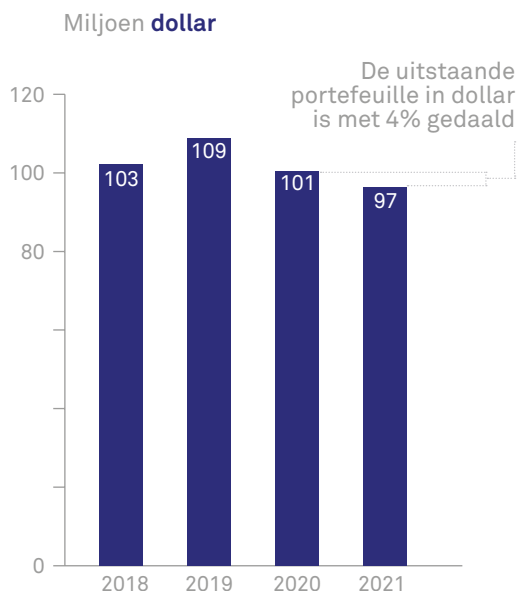
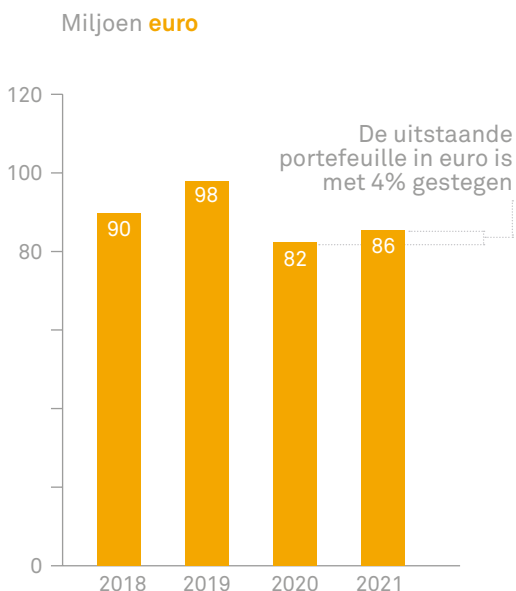
De inspanningen van het voltallige team hebben geleid tot een hoog activiteitsniveau, wat blijkt uit het recordbedrag van 76,6 miljoen euro (89,7 miljoen dollar) aan uitbetalingen, ofwel 43% meer dan in 2020. Dit cijfer is vooral te danken aan de intensieve activiteiten van onze partners in de landbouwsector (zie pagina 27, 'duurzame familiale landbouw: een recordjaar'), terwijl het resultaat matiger is in de **microfinancieringssector** (zie pagina 25, 'Microfinanciering: een duurzame heropleving?').



De door **Alterfin** beheerde investeringsportefeuille steeg tot 85,6 miljoen euro. Maar de uitstaande portefeuille in dollar – de munteenheid die we gebruiken voor zowat 80% van onze investeringen en die de ontwikkeling van onze activiteit dus nauwkeuriger weergeeft – strandde eind 2021 op 96,9 miljoen dollar, ofwel 4% minder dan in 2020.

EVOLUTIE VAN DE UITSTAANDE PORTEFEUILLE OP 31 DECEMBER, IN EURO EN IN DOLLAR

Door de opwaardering van de dollar met bijna 8% in 2021 kende de uitstaande portefeuille een tegenovergestelde ontwikkeling in euro en in dollar.



De uitstaande portefeuille is vooral getroffen door de geplande beëindiging van verschillende fondsen in beheer. Dit zijn fondsen die **Alterfin** investeert voor derden. De eigen portefeuille van **Alterfin** is in 2021 gestegen (zie pagina 23, 'Een groter aandeel van **Alterfin** in de totale portefeuille') dankzij de sterke groei in de sector van de **duurzame familiale landbouw**. Bovendien heeft **Alterfin** de afsluiting van deze fondsen deels zelf gecompenseerd om te kunnen blijven voldoen aan de behoeften van haar partners.

De regionale spreiding van de portefeuille is in 2021 enorm geëvolueerd. Dat komt door de uiteenlopende impact van de coronacrisis en de verschillende risicoprofielen van onze partners op elk continent (zie pagina 31, 'Regionale spreiding: de sterke comeback van Latijns-Amerika'). De economische activiteit neemt in Latijns-Amerika stilaan weer een normaler ritme aan, maar onze investeringen in Azië en Afrika blijven gevolgen ondervinden van de schokken van de coronacrisis en van de politieke situatie in Myanmar.

Dat de context nog altijd onzeker is, merken we aan het aantal partners. Dit aantal is namelijk lichtjes gedaald van 165 in 2020 tot 160 in 2021, nog steeds verspreid over 35 landen. Achttien partnerschappen werden niet vernieuwd in 2021, hoofdzakelijk vanwege de zwakke prestaties van de betrokken instellingen. Vaak presteerden die al ondermaats vóór het begin van de coronacrisis. Acht partnerschappen worden mogelijk op middellange termijn opnieuw geactiveerd. Onze teams ter plaatse blijven dus nauwe contacten onderhouden met deze partners.

Al maakten de reisbeperkingen en het telewerken het knap lastig om contact te houden en beoordelingen uit te voeren, toch is **Alterfin** erin geslaagd om tien nieuwe partnerschappen op te starten. Daarnaast hebben we drie oude partnerschappen opnieuw geactiveerd. We ondersteunen in dat geval dus opnieuw partners die al meer dan een jaar geen steun van ons hadden gekregen. Zeven van de dertien partnerschappen bevinden zich in de **microfinancieringssector**, de andere zes in de **duurzame familiale landbouw**. Dit aantal ligt weliswaar lager dan de 22 nieuwe partnerschappen in 2019, maar het is toch een bemoedigend resultaat dat blijkt geeft van een hoge vraag ondanks de pandemie.

Met de geleidelijke verbetering van de internationale coronasituatie, de uitrol van de vaccinatiecampagnes en de opheffing van reisbeperkingen voor onze investment managers verwachten we dat de positieve tendensen van 2021 zich zullen voortzetten.



Koffieproducent, Frontera, San Ignacio, Peru

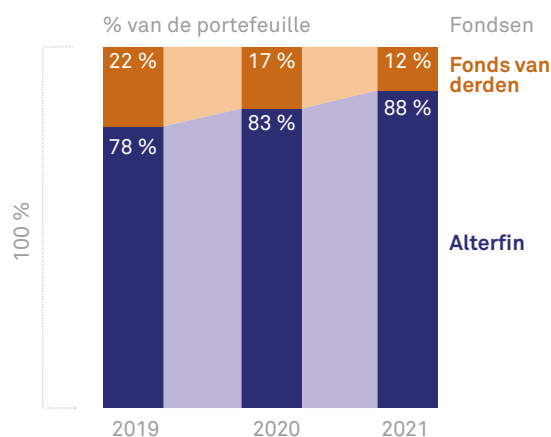
© 2021, Alterfin

EEN GROTER AANDEEL VAN ALTERFIN IN DE TOTALE PORTEFEUILLE

De investeringsportefeuille bestaat uit fondsen die direct door **Alterfin** worden geïnvesteerd en fondsen die **Alterfin** voor derden beheert. In 2021 is het aandeel van **Alterfin** in de totale portefeuille gestegen tot 88%, tegenover gemiddeld 75% de afgelopen jaren.

SAMENSTELLING VAN DE UITSTAANDE PORTEFEUILLE

Het aandeel van **Alterfin** stijgt na de geplande afsluiting van verschillende fondsen van derden.



Eind 2021 bedroeg de eigen portefeuille van **Alterfin** 75,7 miljoen euro, wat overeenkomt met een stijging van 10,3% in vergelijking met 2020. Uitgedrukt in dollar steeg de eigen portefeuille licht met 1,7% tot 85,7 miljoen dollar, goed voor een recordniveau sinds de oprichting van **Alterfin**.

De stijging is in de eerste plaats te verklaren door een grotere benutting van de kredietlijnen in de landbouwsector. In de seizoensgebonden koffie- en cacaosector hebben sommige landbouworganisaties de beschikbare middelen later terugbetaald dan gewoonlijk. Het geleende bedrag werd dus gedurende een langere periode gebruikt, wat een positieve impact had op de uitstaande portefeuille. Vooral aan het eind van het jaar was dat het geval, want dan bereiken de activiteiten van vele cacao- en koffieproducenten en -exporteurs een piek. De eigen portefeuille is ook gestegen door toegenomen

investeringen in sommige bestaande partners om de afsluiting van de beheerde fondsen te compenseren. Zo beschermt **Alterfin** de continuïteit van haar ondersteuning aan deze partners.

Het Fefisol fonds, opgericht en gezamenlijk beheerd door **Alterfin** en het Franse SIDI (Solidarité Internationale pour le Développement et l'Investissement), liep in juli 2021 ten einde. Tien jaar lang leverde dit fonds een belangrijke bijdrage aan de uitbreiding van de activiteiten van **Alterfin** in Afrika. Tussen 2011 en 2020 werd via het fonds 85,7 miljoen euro geïnvesteerd in 91 partners verspreid over 25 landen, zowel in de **microfinancieringssector** als in de **duurzame familiale landbouw**, en dan vooral op het platteland (71% van de uitbetalingen). We hebben tijdens die periode ons inzicht in de activiteiten in Afrika kunnen verbeteren en het volume van die activiteiten sterk verhoogd: van 9,7% van de portefeuille eind 2011 tot maar liefst 31% in 2021.

Naast financiële steun van Fefisol kregen onze partners ook technische assistentie voor institutionele, operationele, sociale en financiële versterking (via 139 projecten). Deze resultaten zijn een mooi bewijs van de sociale missie en de toegevoegde waarde van Fefisol gedurende al die jaren. In het licht van de knappe prestaties van de eerste versie is beslist dat er vanaf het tweede kwartaal van 2022 een tweede Fefisol fonds komt. Dit fonds zal opnieuw financiële en technische ondersteuning bieden aan de **microfinancieringssector** en de **duurzame familiale landbouw**. Zo kunnen we de samenwerking met onze partners in Afrika voortzetten en er onze activiteiten de komende tien jaar verder uitbreiden.

In 2021 werd een nieuwe ontwikkelingsstrategie uitgewerkt voor het Kampani fonds om de interne structuur te herzien en in te zetten op snellere groei. De bedoeling is dat Kampani de nodige kritische massa bereikt om zijn financiële duurzaamheid veilig te stellen, terwijl het zijn sociale missie van financiële steun aan kleine en middelgrote landbouworganisaties kan blijven uitvoeren. Daartoe hebben **Alterfin** en Kampani een nieuw samenwerkingsakkoord getekend. Op basis van dat akkoord vervult **Alterfin** nu de rol van dienstverlener

ten aanzien van Kampani in plaats van die van portefeuillebeheerder. Concreet betekent dit dat **Alterfin** niet langer rechtstreeks betrokken is bij het operationele en commerciële beheer van Kampani, maar wel nieuwe investeringen kan voorstellen. Bijgevolg zitten de partners van Kampani niet meer in de door **Alterfin** beheerde portefeuille.

Tot slot werden in 2021 de laatste investeringen in beheer voor Impact Assets afgesloten. De fondsen van deze Amerikaanse sociale investeerder werden specifiek gebruikt voor financieringen in de landbouwsector. De samenwerking met Impact Assets liep in november 2020 officieel af. Tussen 2015 en 2020 kreeg een twintigtal partners financiering voor een maximaal uitstaand bedrag van 6,5 miljoen euro.

Deze bewegingen hebben geleid tot een daling van de portefeuille met 8,8 miljoen euro op jaarbasis. Ter compensatie versterkte **Alterfin** haar samenwerking met de Zwitserse fondsen Quadia en Symbiotics, exclusief gericht op de financiering van **duurzame familiale landbouw**. De fondsen in beheer voor deze twee investeerders zijn het afgelopen jaar meer dan verdubbeld tot 6,6 miljoen euro. Symbiotics en Quadia dragen bij tot onze seizoensgebonden uitbetalingen aan de belangrijkste waardeketens van cacao en koffie, en ook tot de uitbreiding van onze activiteiten in de dadel-, specerijen-,

noten- en textielsector. Net zoals bij Impact Assets konden we dankzij deze fondsen in de behoeften van onze partners voorzien en tegelijk onze eigen risicoblootstelling beperken door die met andere investeerders te delen.

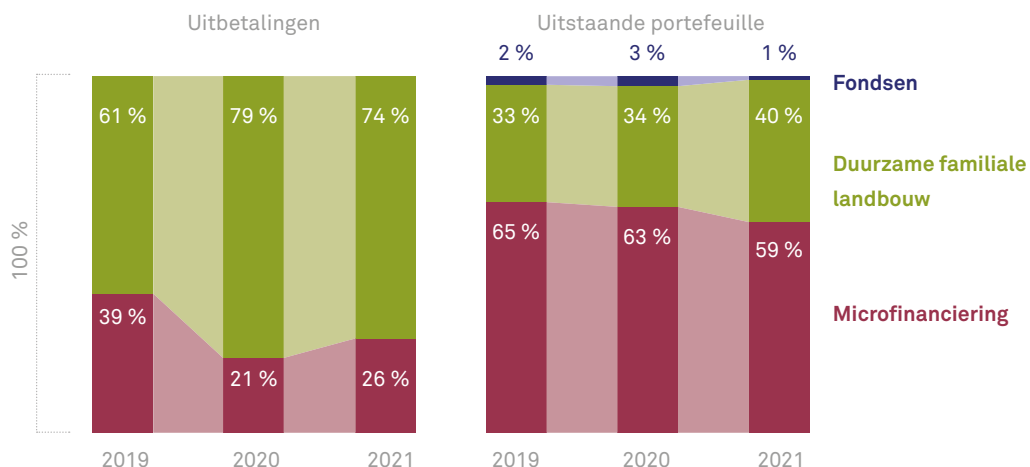
Met de verwachte stijging van de fondsen van Symbiotics en de lancering van Fefisol II zal het aandeel van **Alterfin** in de totale portefeuille op korte en middellange termijn opnieuw afnemen.

EVOLUTIE VAN DE SECTORSPREIDING VAN DE PORTEFEUILLE

De impact van de pandemie op de activiteiten van onze partners blijft duidelijk, vooral in de **microfinancieringssector**. De sector van de **duurzame familiale landbouw** ondervindt voornamelijk logistieke vertragingen, hogere kosten en een grotere prijsvolatiliteit, maar blijft al bij al operationeel dankzij enkele uitzonderlijke maatregelen. Daardoor kende de totale portefeuille een opmerkelijk evenwichtsherstel in het voordeel van de landbouwsector. Deze beweging werd nog versterkt door de afsluiting van Fefisol, waarvan de laatste investeringen in 2021 zich hoofdzakelijk in de **microfinancieringssector** situeerden, en door de stijging van de uitstaande portefeuille van Quadia en Symbiotics, die uitsluitend partners in de landbouwsector ondersteunen.

SAMENSTELLING VAN DE PORTEFEUILLE PER SECTOR

Door de verschillende seizoensgebondenheid en de gevolgen van de pandemie neemt **duurzame familiale landbouw** een meer prominente plaats in de portefeuille in.



Clënten van Impro (MFI), La Paz, Bolivia

© 2021, Alterfin

MICROFINANCIERING: EEN DUURZAME HEROPLEVING?

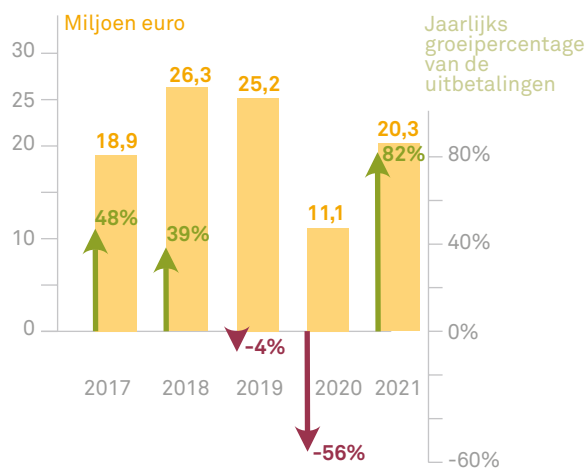
De **microfinancieringssector** ondervindt een blijvende impact door de fragiele lokale economieën in de landen waar we actief zijn. Toch zijn de operationele en financiële prestaties van onze partners geleidelijk aan verbeterd in de loop van het jaar. Dankzij de opheffing van de reisbeperkingen en de opstart van de vaccinatiecampagnes is de economische activiteit weer beetje bij beetje op een normaal ritme gaan draaien. De micro-ondernemers, de belangrijkste cliënten van de microfinancieringsinstellingen (MFI), konden dus opnieuw hun leningen terugbetalen. Dat leidde tot een verbetering van de kwaliteit van de portefeuilles, een betere liquiditeit voor de MFI's en een geleidelijke terugkeer naar positieve financiële resultaten.

De situatie bij onze partners is echter nog altijd erg wisselend. De meest kapitaalkrachtige instellingen lijken de weg naar duurzame groei en financiële levensvatbaarheid terug te vinden, maar voor de kleine en middelgrote organisaties is het een hele uitdaging om opnieuw goede cijfers voor te leggen. Door hun kleine kredietportefeuille en soms beperkte kapitaalniveau zijn ze niet in staat om de verliezen door toegenomen wanbetalingen van cliënten snel te absorberen en opnieuw winstcijfers voor te leggen. Dat is vooral het geval bij onze partners in Afrika en in mindere mate bij onze kleine partners in Latijns-Amerika.

De resultaten van **Alterfin** in de sector weerspiegelen deze uiteenlopende ontwikkelingen. Op bepaalde vlakken mogen we de nabije toekomst optimistisch tegemoet zien, maar wel met de nodige voorzichtigheid in deze onzekere tijden. Het volume van de uitbetalingen aan de **microfinancieringssector** is in 2021 in elk geval flink gestegen tot 20,3 miljoen euro, waarmee we weer in de buurt komen van de uitbetalingsniveaus van 2018 en 2019.

UITBETALINGEN IN MICROFINANCIERING

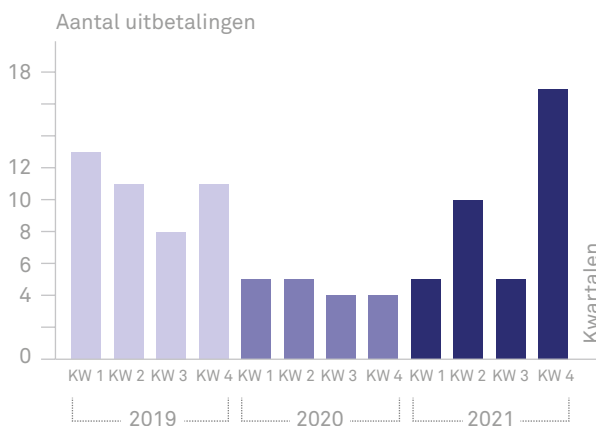
Ondanks de hernieuwde stijging van de uitbetalingen blijft de **microfinancieringsportefeuille** lijden onder de gevolgen van de pandemie en is ze in 2021 met 3,7% gedaald.



Het aantal uitbetalingen kent een positieve trend. In 2021 vonden er 37 uitbetalingen plaats, tegenover slechts 18 in 2020. We halen bijna weer het niveau van voor de coronapandemie, want in 2019 hebben we 43 leningen uitbetaald aan MFI's. Vijf van deze uitbetalingen in 2021 waren aan nieuwe partners, terwijl twee partnerschappen opnieuw werden geactiveerd. De herneming verliep echter geleidelijk, aangezien wereldwijd de situatie pas in de tweede helft van het jaar is verbeterd. Zo vond 46% van de uitbetalingen aan de sector plaats in het laatste kwartaal. Wel lijkt dit erop te wijzen dat we in 2022 betere resultaten mogen verwachten voor de sector.

AANTAL UITBETALINGEN IN MICROFINANCIERING

De uitbetalingen aan MFI's zitten opnieuw op het niveau van voor de pandemie.



De **microfinancieringsportefeuille** echter is in 2021 verder ingekrompen tot 50,2 miljoen euro, wat overeenkomt met een daling van 3,7%. De uitbetalingen liggen voor het tweede jaar op rij lager dan de terugbetalingen, vooral door het toegekende betalingsuitstel in 2020. Verschillende terugbetalingen werden destijds verschoven naar 2021 (bijna 4,5 miljoen euro). **Alterfin** heeft zich toen aangepast aan de situatie van haar partners, die zelf betalingsuitstel hadden toegekend aan cliënten die door de pandemie in moeilijk vaarwater waren terechtgekomen (zie pagina 34, 'Beheerste kwaliteit van de portefeuille').

We verwachten dat de **microfinancieringsportefeuille** in 2022 opnieuw zal groeien als gevolg van de recente ontwikkelingen, de opstart van Fefisol II en het aantal financieringsaanvragen.

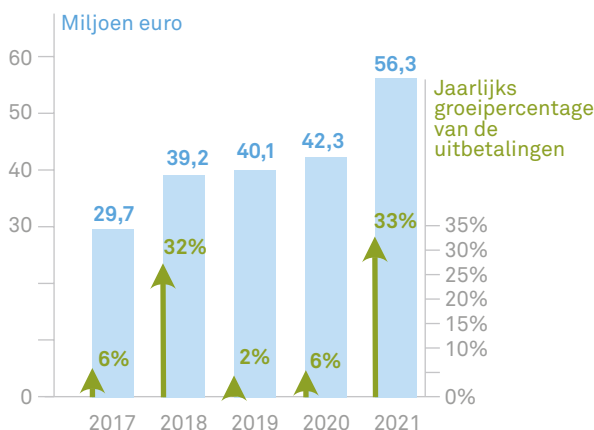


DUURZAME FAMILIALE LANDBOUW: EEN RECORDJAAR

De **duurzame familiale landbouw** toonde ook in 2021 meer veerkracht dan de **microfinancieringssector**, en bleef de drijvende kracht achter de activiteiten van **Alterfin**. De pandemie, bemoeilijkte export, onzekere vraag, prijsschommelingen, onvoorziene weersomstandigheden, ... ondanks al deze obstakels hebben onze partners hun activiteiten voortgezet en konden ze rekenen op onze blijvende steun. De uitbetalingen aan de sector zijn met 33% toegenomen. Er zijn meer leningen verstrekt via fondsen van derden (21% van de uitbetalingen aan de landbouw), en onze partners hebben vooral ook meer gebruikgemaakt van hun kredietlijnen, zoals we verder nog zullen toelichten (zie pagina 29, 'Een minder uitgesproken seizoensgebondenheid van de portefeuille').

UITBETALINGEN IN DUURZAME FAMILIALE LANDBOUW

In 2021 is de **landbouwportefeuille** met 22% **gestegen**, vooral door recorduitbetalingen.



78% van de uitbetalingen ging naar de cacao- en koffiesector, die nog altijd de kern van onze partnerschappen in de landbouw vormt. Daarnaast hebben we verschillende investeringen gedaan in granen (maïs, quinoa en rijst), noten, fruit en groenten (dadels, mango's en bonen), specerijen, olie en textiel. In totaal heeft **Alterfin** in 2021 wereldwijd 17 producten via 13 waardeketens gesteund.



Er werden vijf nieuwe partnerschappen in de landbouw afgesloten en één partnerschap werd opnieuw geactiveerd. Net als het voorgaande jaar lagen de meeste financieringsmogelijkheden in de waardeketen van Rwandese koffie, met in totaal drie nieuwe partners. Er werd een nieuwe samenwerking afgesloten in de Ivoriaanse cacaosector en ook één in de sector van baobab in Ghana. Daarnaast verkreeg een Boliviaanse organisatie die rode bonen produceert een tweede lening na een eerste financiering tussen 2016 en 2017.

Voor de eerste keer sinds 2018 lagen de uitbetalingen hoger dan de ontvangen terugbetalingen. De landbouwportefeuille kon daardoor weer flink groeien, namelijk met 22%, goed voor een uitstaand bedrag van 34 miljoen euro aan het eind van het jaar. Deze hernieuwde groei komt na de inkrimping van de landbouwportefeuille met 13% in 2020. De daling toen was het gevolg van de geleidelijke afsluiting van Fefisol en Impact Assets en seizoensgebonden aspecten in de Latijns-Amerikaanse koffiesector.

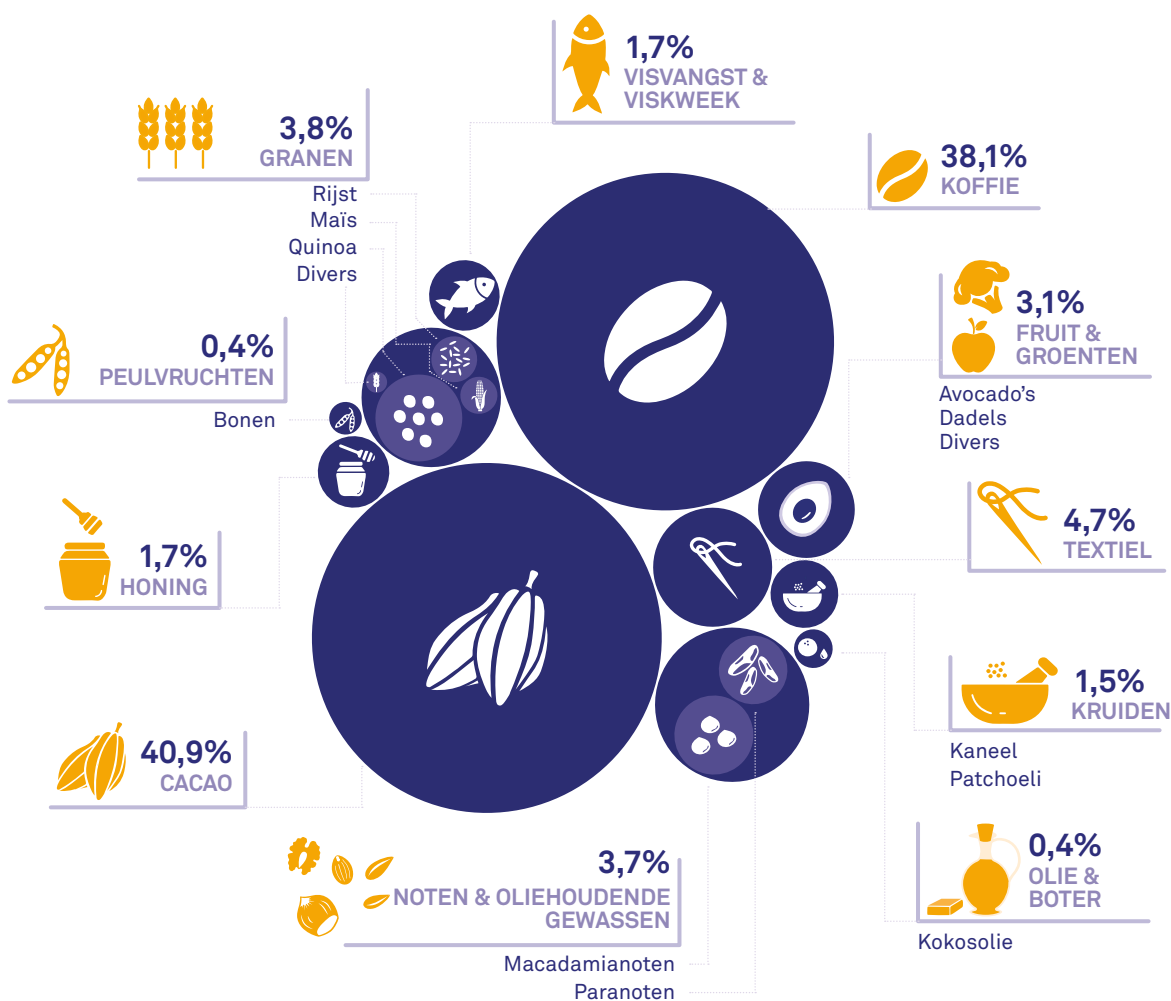
Nu Fefisol II binnenkort wordt opgestart en we weer nieuwe samenwerkingsmogelijkheden kunnen onderzoeken via bezoeken ter plaatse, streven we in 2022 een aanhoudende groei na voor de landbouwsector. Met meer fondsen van derden die zich exclusief richten op **duurzame familiale landbouw**, zullen we tegemoet kunnen komen aan de behoeften van onze partners en tegelijk onze risicoblootstelling diversifiëren.

Paranoten, Eximacruz, Cobija, Bolivia

© 2021, Alterfin

UITBETALINGEN PER PRODUCT

In 2021 hebben we 56,3 miljoen euro uitbetaald aan de **duurzame familiale landbouw**.



DIVERSIFIËRING VAN DE PORTEFEUILLE: EEN NIEUWE WAARDEKETEN IN AFRIKA

Sinds 2019 gaan we partnerschappen aan met een aantal sociale kopers in Europa om zo ons bereik te verruimen, onze impact te vergroten en onze portefeuille te diversifiëren. Deze bedrijven werken samen met organisaties van kleinschalige landbouwproducenten in ontwikkelingslanden die geen directe financiering kunnen krijgen van **Alterfin** wegens een te beperkte omvang of onvoldoende ontwikkelde interne structuren. Dankzij deze partnerschappen kunnen we bovendien actief zijn in landen waar we zelf geen directe investeringen hebben.

Zo heeft **Alterfin** in 2021 voor het eerst een landbouwpartner gefinancierd die werkzaam is in de waardeketen van het baobabpoeder, in Ghana. Dit partnerschap is tot stand gekomen via een financiering aan de Britse sociale koper Aduna. Aduna werkt samen met de lokale ngo ORGIIS om de waardeketens van verschillende lokale producten zoals baobab, moringa en cacao te structureren. Aduna koopt vervolgens die producten op en verkoopt ze door in Europa en de VS. De baobabvruchten worden geleverd door ongeveer 4.700 vrouwen die in kleine coöperaties georganiseerd zijn en zonder de tussenkomst van de Britse koper geen goede afzetmarkt zouden hebben. Naast de productie van baobabvruchten en andere landbouwproducten werken 600 vrouwen in de fabriek waar de vruchten tot poeder worden verwerkt.

Met dit partnerschap kunnen we dus onze portefeuille uitbreiden in Ghana, maar vooral mee ijveren voor de integratie van vrouwen in de landbouwsector. Ondanks hun harde werk op het land hebben vrouwen immers vaak geen recht op een inkomen voor landbouwarbeid, omdat de lokale wetgeving hen verbiedt om grond te bezitten.

EEN MINDER UITGESPROKEN SEIZOENSGEBONDENHEID VAN DE PORTEFEUILLE

Historisch gezien kent de totale portefeuille van **Alterfin** een uitgesproken daling tussen het einde van het eerste kwartaal en het derde kwartaal. Dat komt door de seizoensgebondenheid van de cacaosector in West-Afrika enerzijds en de koffiesector in Centraal-Amerika anderzijds. Deze seizoensgebondenheid was om diverse redenen minder uitgesproken in 2021.

De eerste verklaring is te vinden in West-Afrika. De cacaosector in Ivoorkust kent twee oogsttijden: het 'hoofdseizoen' loopt van oktober tot maart en het 'tussenseizoen' van april tot september. De afgelopen jaren vond bijna alle activiteit van onze partners in de sector in het hoofdseizoen plaats. Maar door andere weersomstandigheden en een lichtjes verschoven oogst hebben deze partners in 2021 een aanzienlijk deel van de toegekende fondsen aangesproken voor het tussenseizoen. Daardoor bleef de gewoonlijke daling van de portefeuille in het tweede kwartaal beperkt.



Plukster van baobabvruchten, Aduna, Ghana

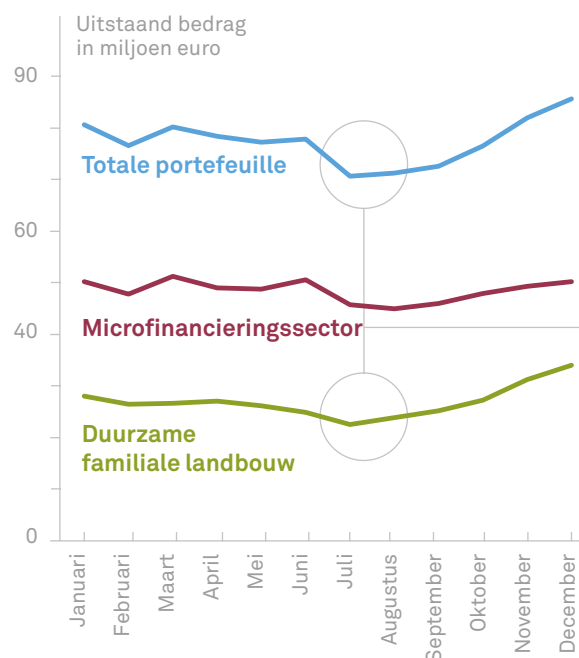
© 2021, Nana Kofi Acquah

In de koffiesector in Centraal-Amerika werden ook bepaalde kredietlijnen langer gebruikt dan in vorige seizoenen, wat de inkrimping aan het begin van het jaar heeft beperkt. Aan het eind van het kalenderjaar werden daarenboven verschillende leningen aan de sector in Centraal-Amerika (Nicaragua en Costa Rica) vroeger uitbetaald dan gewoonlijk, namelijk al tussen het derde en vierde kwartaal. Sommige van de betrokken partners kregen trouwens hogere bedragen van het deel van de fondsen in beheer, wat zorgde voor een sterkere groei van de portefeuille aan het eind van het jaar.

Tot slot hebben ook nieuwe partnerschappen bijgedragen tot de uitvlaking van de seizoensgebondenheid. Zo is het volume van de uitbetalingen aan de Rwandese koffiesector, met een tegenovergesteld seizoen als dat van de cacaosector in West-Afrika en de koffiesector in Centraal-Amerika, bijna verdrievoudigd. De grote meerderheid van deze uitbetalingen vond aan het begin van het jaar plaats. Daardoor kon het uitstaande bedrag van de portefeuille in stand worden gehouden tijdens het eerste semester, wanneer het aantal terugbetalingen vanuit andere waardeketens doorgaans hoger ligt.

SEIZOENSGBONDENHEID VAN DE PORTEFEUILLE

Het uitstaande bedrag van de portefeuille kenmerkt zich meestal door een dip tussen maart en augustus. Dat komt door de seizoensgebondenheid van de koffieteelt in Centraal-Amerika en de cacao-teelt in Ivoorkust, die een overwicht hebben in de landbouwportefeuille.



De seizoensgebondenheid van de portefeuille is verschoven en minder uitgesproken dan de vorige jaren. De groei is geconcentreerd in het laatste kwartaal.



Koffieproducent, Casil, San Ignacio, Peru

REGIONALE SPREIDING: DE STERKE COMEBACK VAN LATIJNS-AMERIKA

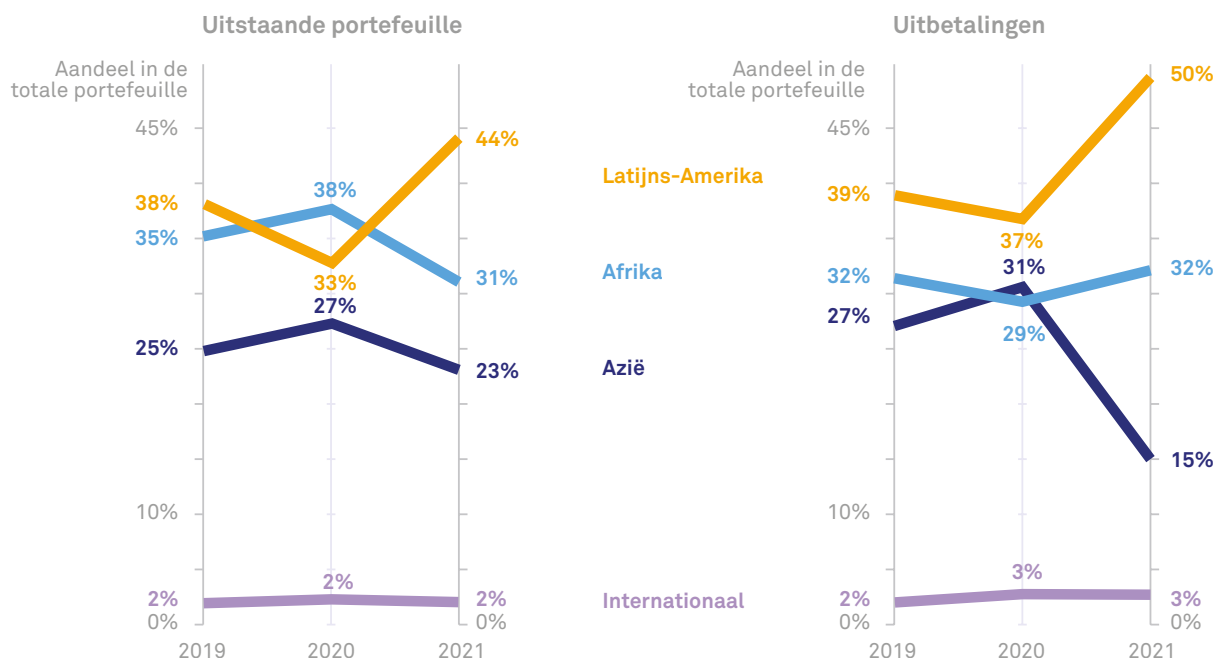
De regionale verdeling van de portefeuille wordt sterk beïnvloed door seizoensgebonden waardeketens in de landbouw, namelijk die van cacao (voornamelijk in West-Afrika) en koffie (hoofdzakelijk in Centraal-Amerika en in mindere mate in Zuid-Amerika). Bovendien heeft de impact van de coronapandemie op de lokale economieën en op de **microfinancieringssector** de voorbije twee jaar een cruciale rol gespeeld bij de geografische spreiding van onze uitstaande portefeuille. In verschillende Latijns-Amerikaanse landen, zoals Ecuador en Bolivia, hebben we toch partnerschappen kunnen vernieuwen dankzij steunmaatregelen van plaatselijke overheden om stand te houden tijdens de pandemie en om de economie weer te doen groeien. Anderzijds stagneren onze activiteiten nog altijd in bepaalde landen, zoals Oeganda, waar pas onlangs een einde werd gemaakt aan twee jaar van strenge beperkingen (avondklok, gesloten scholen ...).

Bijna 50% van de jaarlijkse uitbetalingen van **Alterfin** gebeurde in 2021 in Latijns-Amerika. Dat was te danken aan de gedeeltelijke heropleving van de **microfinanciering** en de toename van de landbouwactiviteiten daar, maar ook aan onze teams ter plaatse, die nauw in contact bleven met onze partners. Die nabijheid werd bovendien versterkt door de permanente aanwezigheid van een nieuwe investment manager in Costa Rica, het zesde land waar **Alterfin** nu lokaal aanwezig is buiten België.

De Latijns-Amerikaanse portefeuille ligt nog altijd onder het hoogste niveau van voor de pandemie (ongeveer 45 miljoen dollar in 2019), maar is in 2021 wel spectaculair gestegen met maar liefst 40%. Daarmee is Latijns-Amerika weer het belangrijkste continent in onze portefeuille. In 2020 werd deze toppositie voor het eerst ingenomen door Afrika, na een geleidelijke inkrimping als gevolg van onze inspanningen om de portefeuille geografisch te diversifiëren in het voordeel van Afrika en Azië.

EVOLUTIE VAN DE SAMENSTELLING VAN DE PORTEFEUILLE PER REGIO

De spreiding van de portefeuille en uitbetalingen is nog altijd getekend door de gevolgen van de pandemie, die verschillen naargelang het geografische gebied.



Maar in 2021 is de tendens dus omgeslagen. Nadat de sterke stijging van de coronagevallen en de reisbeperkingen in 2020 hadden geleid tot een economische recessie van 6,8% in Latijns-Amerika, gingen de lokale economieën het jaar daarop weer groeien (verwachte stijging van het bbp met 6%). De gevolgen van de epidemie zijn intussen beter onder controle dankzij vaccinatiecampagnes en versoepeling van coronamaatregelen.

Bovendien heeft de **microfinancieringssector** geprofiteerd van een snellere en beter aangepaste reactie op de crisis door de overheid en de financiële sector (tijdelijke opschorting van betalingen, zodat de kwaliteit van de kredietportefeuille kon worden bewaard, en versoepeling van de provisioneringsregels, met minder extra kosten tot gevolg). Daardoor konden de cliënten van de microfinancieringsinstellingen hun activiteiten opnieuw uitoefenen en hun leningen terugbetalen, en konden de MFI's hun operationele en financiële resultaten verbeteren. In Latijns-Amerika gebeurde het merendeel van de uitbetalingen dan ook in de **microfinancieringssector** (21 van de 37 uitbetalingen, met 6 van de 7 nieuwe uitbetalingen, en 65% van de bedragen uitbetaald aan de sector).



Clíente van Norandino (MFI), Jaén, Peru
© 2021, Alterfin

Het grootste deel van de activiteit in Latijns-Amerika situeert zich echter nog altijd in de **duurzame familiale landbouw**, die goed is voor 44% van de totale portefeuille en 65% van de regionale uitbetalingen. Zoals gezegd, heeft de koffiesector geprofiteerd van hogere bedragen en meer gebruik van de kredietlijnen. Koffie is met 21% van de Latijns-Amerikaanse portefeuille nog altijd veruit de belangrijkste waardeketen van het continent. Maar ook de uitbetalingen aan de noten-, textiel- en granensector stegen in 2021, en de cacaosector blijft eveneens een prominente plaats innemen.

In Afrika ziet de situatie er heel anders uit. Na een historische inkrimping in 2020 is het groeicijfer in Afrika lager gebleven (stijging van het Afrikaanse bbp met 3,8%) dan dat in de rest van de wereld. Dit komt vooral doordat de economie op het continent afhankelijk is van de grondstoffenhandel, en die is door de pandemie sterk vertraagd. Bovendien lijken de gevolgen van de coronacrisis langer te duren in Afrika, doordat er nog altijd erg weinig wordt gevaccineerd (slechts 11% van de bevolking is volledig gevaccineerd, tegenover 62% in Azië en 68% in Latijns-Amerika).

Bijgevolg is de regionale portefeuille voor het tweede jaar op rij flink ingekrompen, met 16%. En die inkrimping werd nog versterkt door de afsluiting van Fefisol, dat eind 2020 nog 20% van de Afrikaanse portefeuille vertegenwoordigde, ofwel een daling van 6,4 miljoen euro op jaarbasis. Maar nu Fefisol II wordt opgestart en er weer bezoeken ter plaatse mogelijk zijn, zou deze tendens de komende jaren geleidelijk aan moeten omkeren. Daar zullen ook onze plaatselijke investment managers in Kenia, en vanaf volgend jaar ook in West-Afrika, mee voor zorgen.

De Afrikaanse portefeuille is ook afgenomen door de beperkte activiteit in de **microfinancieringssector**. Onze Afrikaanse partners in de **microfinanciering** hebben kredietportefeuilles die gemiddeld acht keer kleiner zijn dan die van onze partners in Latijns-Amerika en dertien keer kleiner dan die van onze partners in Azië. Bovendien ligt hun gemiddelde kapitalisatieniveau 25% tot 35% lager dan in Latijns-Amerika en Azië. Dit betekent dat ze minder goed uitgerust zijn om grote verliezen te absorberen en hun groei te hervatten.

Daardoor hebben de negatieve gevolgen van de pandemie, zoals de vermindering van de kwaliteit van de portefeuilles, een langere weerslag op hun financiële resultaten en hun eigen vermogen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij verschillende van onze partners in West-Afrika (Ivoorkust en Burkina Faso) en Noord-Afrika (Marokko), maar ook in Oeganda en de Democratische Republiek Congo. De betrokken instellingen kunnen momenteel geen nieuwe leningen verkrijgen. Zo vertegenwoordigen de Afrikaanse MFI's slechts 8 van de 37 uitbetalingen (waaronder 1 nieuwe partner) en 13% van de bedragen die **Alterfin** in 2021 aan de sector heeft uitbetaald.

Daartegenover staat dat de activiteiten van **Alterfin** in de sector van de **duurzame familiale landbouw** in Afrika verder gegroeid zijn. Het volume van de uitbetalingen op jaarbasis is verdubbeld door de stijging van de geleende bedragen, een grotere participatie van fondsen van derden, en een langer gebruik van de kredietlijnen. In 2021 leverde Afrika vijf van de zes nieuwe landbouwpartners aan, en naast de cacaosector hebben ook de waardeketens van noten, olie, fruit & groenten en koffie voordeel gehaald uit deze toegenomen activiteit. De **duurzame familiale landbouw** vertegenwoordigt nu 48% van de Afrikaanse portefeuille; in 2020 was dat nog 32%.

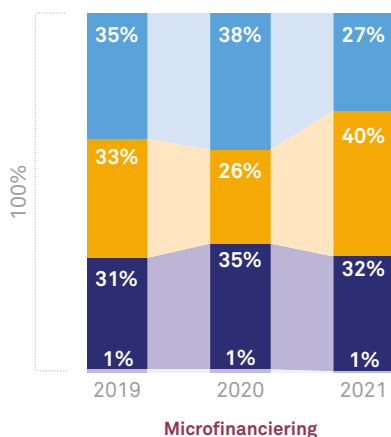
In Azië, ten slotte, is de portefeuille met 11% gedaald na jaren van aanhoudende groei en een lichte achteruitgang in 2020. Het zwaartepunt van de Aziatische portefeuille ligt nog altijd voornamelijk in de **microfinancieringssector**, waarvan het activiteitsniveau dus een aanzienlijke directe impact heeft op de omvang van de uitstaande portefeuille in deze regio.

Toch bedroegen de uitbetalingen aan Aziatische MFI's in 2021 maar 42% van het uitbetalingsniveau in 2019. De financieringsbehoeften van onze partners waren beperkt door het vrij trage economische herstel, vooral in Centraal-Azië maar ook in de Filipijnen en Cambodja, waar verschillende uitbetalingen die voorzien waren voor 2021 uitgesteld werden tot 2022.

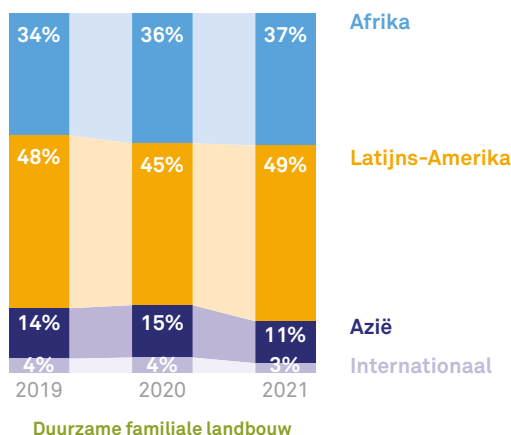
In Myanmar wordt de verdere ontwikkeling van de portefeuille ook belemmerd door de onzekere politieke context. Het is inmiddels een jaar geleden dat de militaire junta de macht greep in het land. Onze microfinancieringspartners in Myanmar blijven wel actief, maar hun activiteiten worden afgeremd door het tekort aan nieuwe financieringen en door de impact van de politieke situatie op de economische activiteit in het land. Om op gecoördineerde wijze tegemoet te komen aan hun aangepaste behoeften, bekijkt

EVOLUTIE VAN DE REGIONALE SPREIDING IN MICROFINANCIERING EN DUURZAME FAMILIALE LANDBOUW

De impact van de crisis op de **microfinanciering** blijft groot in Afrika en Azië.



Latijns-Amerika was opnieuw de stuwende kracht van de **landbouwportefeuille** in 2021.



Alterfin momenteel hoe we afbetalingsregelingen kunnen herzien. Bovendien nemen we actief deel aan regelmatige besprekingen met de gemeenschap van internationale investeerders.

Ondanks een lichte stijging blijft de landbouwportefeuille beperkt tot een klein aantal actieve partners in Azië (6 in 2021) in de waardeketens van cacao, koffie, specerijen, rijst en textiel. De mogelijkheden zijn nog altijd erg beperkt, met name in Centraal-Azië, waar zeer weinig exporterende waardeketens zijn.

Op middellange termijn zal de regio wellicht weer groei kennen, hoogstwaarschijnlijk via de **microfinancieringssector**. We verwachten ook een positieve evolutie in de landbouwsector en een grotere diversifiëring van de portefeuille in Azië dankzij een permanente aanwezigheid in Cambodja vanaf 2022.

KWALITEIT VAN DE PORTEFEUILLE ONDER CONTROLE

Net als in 2020 veroorzaakte de pandemie schommelingen in de kwaliteit van de portefeuille van **Alterfin**. Hierbij moeten we een onderscheid maken tussen partners met betalingsachterstand en partners met geherstructureerde leningen. Die eerste hebben doorgaans structurele en institutionele problemen wegens zwakke operationele en financiële prestaties, of ze wachten op een herstructurering. De herstructureringen zijn hoofdzakelijk het resultaat van de tijdelijke conjuncturele schok door de coronapandemie.

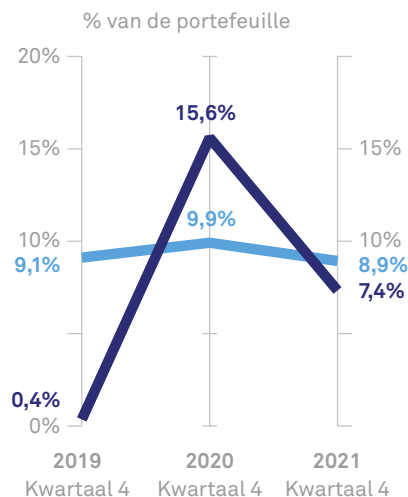
Eind 2021 hadden 17 partners een betalingsachterstand. Dat is een flinke verbetering, want eind 2020 bleven nog 27 partners in gebreke. Dit is in de eerste plaats te danken aan de herstructurering van vijf achterstallige investeringen, waarvoor een nieuwe afbetalingsregeling werd overeengekomen. Verder hebben vier partners hun leningen volledig terugbetaald. Tot slot werden drie leningen afgeboekt omdat de kans klein was dat ze ooit nog terugbetaald zouden worden. Die zitten dus niet meer in onze portefeuille. Daarnaast zijn er twee investeringen in gebreke geraakt. Het gaat om twee MFI's die wachten op een herstructurering.

Het aandeel van de leningen met een betalingsachterstand van meer dan 30 dagen (PAR 30) is gedaald van 9,9% eind 2020 tot 8,9% van de portefeuille eind 2021. Net als vorige jaren hebben we ook dit jaar waardeverminderingen geboekt op verschillende van deze leningen die in gebreke blijven. In dit geval passen we de waarde van deze leningen in onze balans aan en houden we rekening met het mogelijke risico op wanbetaling. Zo anticiperen we dus op eventuele verliezen. Na aftrek van alle geboekte waardeverminderingen was onze risicoportefeuille eind 2021 goed voor 4,4% – dit zijn de verliezen waaraan we werkelijk blootgesteld zijn – tegenover 5,4% in 2020.

Sinds 2019 gaat de sanering van de landbouwportefeuille gestaag verder: de PAR 30 van de sector daalde van 5,4% naar 3,7% van de totale uitstaande bedragen op jaarbasis. De PAR 30 van de **microfinancieringssector** is wel lichtjes gestegen van 3,3% naar 4% van de portefeuille door de economische gevolgen van de coronacrisis. Voor de pandemie was het wanbetalingspercentage historisch laag, met amper 1% in 2019. Maar deze situatie is tijdelijk, want 2 MFI's wachten momenteel op een herstructurering van hun leningen.

KWALITEIT VAN DE PORTEFEUILLE

De **kwaliteit van de portefeuille** is de afgelopen twee jaar over het algemeen stabiel gebleven, terwijl het **volume van de geherstructureerde leningen** is afgenomen dankzij de terugbetalingen van onze partners.



■ Tijdig terugbetaalde geherstructureerde leningen
■ Leningen met een betalingsachterstand van meer dan 30 dagen (PAR 30)

In de loop van het jaar heeft **Alterfin** steeds geluisterd naar haar partners om zich aan te passen aan hun gewijzigde behoeften als gevolg van de pandemie. Hoewel er vooruitgang is geboekt, is de situatie nog altijd erg onzeker, vooral voor microfinancieringsinstellingen. Verscheidene MFI's hebben – na een besluit van hun regelgever of op eigen initiatief gezien de economische situatie – de kredieten van een deel van hun cliënten moeten herstructureren, en dat heeft hun terugbetalingscapaciteit aan **Alterfin** beïnvloed. Hun eindbegunstigden behoren vaak tot de kwetsbaarste bevolkingsgroepen. Om hen niet te treffen, heeft **Alterfin** de leningen van de betrokken partners geherstructureerd door hun afbetalingsplan te herzien.

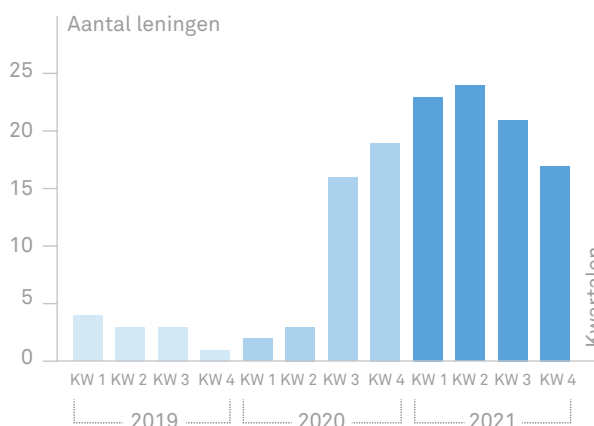
Eind december 2021 hadden 17 partners een geherstructureerde lening (tegenover 19 in 2020). Dertien van hen zijn MFI's die te lijden hebben onder de gevolgen van de pandemie. De afbetalingsregeling van acht leningen werd in de loop van het jaar herzien, waaronder de leningen van zes microfinancieringspartners en twee landbouwpartners. Maar bij die laatste kwam dat wel door omstandigheden die vóór de pandemie reeds speelden. De coronacrisis heeft tot nu toe slechts een beperkte impact gehad op de kwaliteit van onze portefeuille in de landbouwsector. De meeste herstructureringen gebeurden in Latijns-Amerika (59% van de herziene leningen). Dat ligt enerzijds aan het gewicht van het continent, waar 50% van al onze microfinancieringspartners gevestigd is, en anderzijds aan het feit dat lokale overheden financiële instellingen hebben verzocht om de afbetalingsregeling van cliënten in moeilijkheden te herzien.

De geherstructureerde leningen zijn nu goed voor 7,4% van onze uitstaande bedragen, en dat is heel wat lager dan de 15,6% van eind 2020. Deze positieve ontwikkeling is te danken aan de goede kwaliteit van deze portefeuille. Met uitzondering van één partner die momenteel in gebreke blijft, werden de leningen van de MFI's die wegens de coronacrisis werden geherstructureerd tijdig terugbetaald volgens de nieuwe afbetalingsregelingen. Acht partners hebben zelfs hun geherstructureerde lening volledig terugbetaald. Daarnaast kregen vijf partners van wie de afbetalingsregeling werd herzien een nieuw krediet in 2021, wat bewijst dat hun prestaties verbeterd zijn.

Deze resultaten tonen aan dat onze partners, en ook hun eigen cliënten, zich dankzij het uitstel van **Alterfin** hebben kunnen herstellen van de negatieve gevolgen van de pandemie. Hoewel dergelijke maatregelen mogelijk blijven in de toekomst, verwachten we dus dat het volume van de geherstructureerde leningen verder zal afnemen op korte en middellange termijn.

TOTAAL AANTAL GEHERSTRUCTUREERDE LENINGEN

Het aantal geherstructureerde leningen neemt af.



8

ONZE IMPACT



Sinds haar oprichting verbetert **Alterfin** de bestaansmiddelen en levensomstandigheden van sociaal en economisch achtergestelde personen en gemeenschappen. We focussen daarbij voornamelijk op plattelandsgebieden in landen met een laag tot gemiddeld inkomen. Armoedebestrijding blijft dan ook het hoofddoel van de coöperatie. Vanuit die optiek investeren we fondsen in sectoren die toegespitst zijn op deze achtergestelde gemeenschappen, namelijk **duurzame familiale landbouw** en **microfinanciering**.

De bevolkingsgroepen waarop **Alterfin** zich richt, worden vaak omschreven als 'arm', een term met vele facetten. Armoede heeft gevolgen voor voedselzekerheid, de toegang tot gezondheidszorg, en zelfs onderwijs. Bovendien gaat armoede hand in hand met een verhoogde kwetsbaarheid. Deze

bevolkingsgroepen worden vaak sterker getroffen door onvoorziene omstandigheden zoals economische, politieke, gezondheids- of milieucrisissen. Daardoor kunnen zij niet of moeilijker aan armoede ontsnappen en zo is de vicieuze cirkel rond.

Vandaag leven meer dan drie miljard mensen onder de armoedegrens met een inkomen van minder dan 2,5 dollar per dag. Lets meer dan de helft zijn vrouwen. Ook de landbouwsector is sterk oververtegenwoordigd: 79% woont op het platteland en is vooral afhankelijk van landbouw als belangrijkste bron van inkomsten.

Alterfin heeft een innovatieve werkmethode ontwikkeld om haar economische, sociale en

ecologische impact te meten. Met deze analyse kunnen we de gevolgen op zowel de partners als de eindbegunstigden in kaart brengen. Zo hebben we een beter zicht op de hele impactketen én onze bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties¹ :



Elke vorm van armoede uitroeien



Honger uitroeien, voedselzekerheid garanderen, voeding verbeteren en duurzame landbouw bevorderen



Gendergelijkheid en zelfredzaamheid bij vrouwen realiseren



Ondersteuning van een gestage, gedeelde en duurzame economische groei, volledige en productieve werkgelegenheid en waardig werk voor iedereen



Duurzame consumptie- en productiemethodes tot stand brengen



Dringende maatregelen treffen om klimaatopwarming en de gevolgen daarvan tegen te gaan

DE IMPACT VAN ALTERFIN VIA MICROFINANCIERINGS-INSTELLINGEN (MFI'S): TOEGANG TOT FINANCIËLE DIENSTEN VOOR IEDEREEN

Huishoudens die in armoede leven krijgen vaak geen toegang tot financiële diensten omdat traditionele banken hun risicoprofiel te hoog inschatten. Ze zijn dan genoodzaakt leningen aan te gaan bij onbetrouwbare geldschietters tegen woekerrentes.

Microfinancieringsinstellingen (MFI's) vormen een waardevol instrument voor een betere financiële inclusie van deze bevolkingsgroepen. Via MFI's hebben zij toch toegang tot financiële producten die aangepast zijn aan hun specifieke behoeften.

Bijna 60% van de portefeuille van **Alterfin** is gewijd aan **microfinanciering**, voornamelijk aan MFI's die zich toespitsen op de meest kwetsbare gemeenschappen. Eind 2021 bestonden de eindbegunstigden van onze MFI-partners voor 66% uit vrouwen en voor 62% uit plattelandsbewoners. Een sterke aanwezigheid op het platteland is essentieel, aangezien het armoedecijfer daar drie keer hoger ligt dan in stedelijke gebieden.

Totaal aantal klanten

bereikt door MFI's: **4.062.177**

Vrouwelijke begunstigden **62 %**

Begunstigden op het platteland **66 %**

Kleine landbouwproducenten **20 %**

Portefeuille van partners

in landbouw en veeteelt **25 %**



¹ www.sdgs.be/nl/sdgs

→ Kwetsbaarheid: beter bestand tegen onzekerheid dankzij MFI's

Een van de vele redenen waarom huishoudens maar niet uit de armoede raken, is hun kwetsbaarheid tegenover onvoorziene omstandigheden. Zo heeft de coronapandemie volgens de laatste cijfers van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties niet minder dan 31 miljoen mensen in de armoede gedreven.

Mensen kunnen pas uit deze vicieuze cirkel ontsnappen als ze de nodige middelen hebben om in dergelijke situaties het hoofd boven water te houden. Daarom bevat het aanbod van de meeste van onze MFI-partners spaarproducten, noodleningen en diverse verzekeringsdiensten. In 2021 bood 60% van onze microfinancieringspartners levensverzekeringen aan, 13% ziektekostenverzekeringen en 24% verzekeringen tegen slechte weersomstandigheden voor landbouwers. Met deze kredietproducten spelen MFI's in op de verschillen de behoeften van hun begunstigden. Zij kunnen dan op hun beurt financiële reserves opbouwen als buffer voor onzekere en volatiele inkomsten.

Bovendien tonen studies aan dat **microfinanciering** het armoedeniveau en de kwetsbaarheid doeltreffender verlaagt wanneer kredietnemers tegelijk hun kennis kunnen ontwikkelen. Daarom organiseert 75% van onze partners opleidingen rond financieel management, bedrijfsbeheer of milieubehoud.

Spaarproducten	59 %
Verzekeringsproducten	60 %
Meer dan 2 kredietproducten	93 %
Noodleningen	69 %
Opleidingen	75 %



→ Gender: microfinanciering als motor voor emancipatie

Meerdere onderzoeken hebben het bevestigd: wanneer vrouwen toegang krijgen tot financiële diensten en economisch zelfstandiger worden, zijn de voordelen voor het hele huishouden groter. Vrouwen zijn immers meer geneigd om geld uit te geven aan onderwijs, gezondheidszorg en voeding voor hun gezin. Daarom ondersteunen wij in de eerste plaats instellingen die hoofdzakelijk vrouwen ondersteunen. Vaak bieden ze naast financiële diensten ook diverse opleidingen aan. Daarnaast onderzoeken we of onze partners hun werknemers gelijke kansen bieden en sensibiliseren rond gendergelijkheid.

Vrouwelijke begunstigden	66 %
Opleidingen voor vrouwelijke begunstigden	47 %
Vrouwelijke werknemers bij onze partners	40 %
Opleidingen rond gendergelijkheid voor werknemers van onze partners	40 %



→ Ecologische duurzaamheid: de zoektocht naar verantwoorde groei

De wereldwijde klimaatproblematiek wordt steeds dringender. Een verantwoorde en milieuvriendelijke economische activiteit staat daarom centraal in alles wat we doen. Wij ondersteunen partners die proactief een milieu-impact willen realiseren en duurzaamheidsprincipes toepassen op hun eigen werking. Meerdere van onze MFI partners bieden groene leningen aan die een directe positieve impact hebben op het milieu.

Partners met een milieubeleid	55 %
Partners met een milieubeleid voor hun begunstigten	66 %
Groene leningen	28 %



Cliënte van Chamroeun (MFI),
Siam Reap, Cambodja
© 2021, Alterfin

ORGANISATIES VOOR DUURZAME FAMILIALE LANDBOUW VOOR DE STRIJD TEGEN ARMOEDE ÉN KLIMAATVERANDERING

Landbouw blijft de belangrijkste bron van inkomsten voor kwetsbare plattelandsbewoners overal ter wereld. Precies daarom is het cruciaal om steun te bieden aan deze sector in de strijd tegen armoede. Ook in 2021 ging het grootste deel van onze middelen naar organisaties van kleine producenten en kmo's die actief zijn in de **duurzame familiale landbouw**. Maar liefst 74% van alle uitbetalingen in de loop van het jaar was bestemd voor organisaties in **duurzame familiale landbouw**. In totaal konden meer dan 136.000 kleinschalige landbouwproducenten rekenen op de steun van **Alterfin**.

Kleine landbouwproducenten zorgen voor een derde van al het voedsel dat wereldwijd wordt geconsumeerd. Via onze steun aan **familiale landbouw** bestrijden we niet alleen armoede, maar dragen we ook bij aan een duurzame en milieuvriendelijke wereldwijde voedselproductie. Het landoppervlak dat dankzij de financiering van **Alterfin** wordt bewerkt, is met 19% toegenomen in vergelijking met 2020.

Totaal aantal kleine landbouwproducenten bereikt door organisaties in duurzame familiale landbouw **136.077**

Producenten op het platteland	99 %
Vrouwelijke producenten	27 %
Totale landbouwoppervlakte (ha)	615.910
Productievolume (ton)	230.539





Koffieproducente, Casil, San Ignacio, Peru
© 2021, Alterfin

→ Duurzame familiale landbouw: een oplossing voor de vele uitdagingen van kleine producenten

Kleinschalige landbouwers staan voor tal van uitdagingen: ze hebben vaak geen toegang tot financiering van productiemiddelen en beschikken niet over het materiaal dat ze nodig hebben voor een efficiënte en duurzame landbouw. Wij nemen zoveel mogelijk van deze obstakels weg door een nauwkeurige selectie van landbouwpartners. We werken enkel met partners die actief **duurzame familiale landbouw** promoten, zich houden aan normen voor eerlijke handel en biologische teelt en hun begunstigten financiële en technische ondersteuning bieden.

Onze partners in duurzame familiale landbouw:

Bieden voorfinanciering aan producenten	81 %
Leveren productiemiddelen aan producenten	56 %
Betalen meer dan de marktprijs	90 %
Bezitten een fairtradecertificaat	57 %
Organiseren opleidingen aan	74 %
Bieden opleidingen rond innovatieve en duurzame landbouwpraktijken	51 %
Bezitten een biocertificaat	60 %



→ Gender: bevordering van een inclusievere landbouw

Landbouw blijft sterk gedomineerd door mannen vanwege hun bevoorrechte toegang tot land, hulpbronnen en productiemiddelen. Toch zijn 27% van de landbouwproducenten die we via onze partners ondersteunen vrouwen. Dit is een heel bemoedigend percentage. Daarnaast bevorderen onze partners gendergelijkheid via sensibiliseringscampagnes bij hun eigen werknemers.

Vrouwelijke producenten	27 %
Vrouwelijke werknemers bij onze partners	52 %
Opleiding rond gendergelijkheid voor werknemers	59 %



TOEGEVOEGDE WAARDE VAN ALTERFIN ALS INVESTEERDER

Als sociale investeerder willen we ons onderscheiden in de markt en proberen we altijd een stapje verder te gaan voor onze partners. Elk jaar organiseren we enquêtes om de toegevoegde waarde van onze investeringen te bepalen. We willen een pionier en katalysator blijven via de steun die we bieden. Daarnaast blijven we ons voortdurend aanpassen aan de specifieke behoeften van onze partners.

We vervullen een pioniersrol wanneer we de eerste investeerder zijn voor een partner. Wij richten ons op organisaties die geen financiering vinden bij traditionele investeerders omdat ze als te klein of te riskant worden beschouwd. Deze ondernemingen zijn vaak zwak maar hebben een grote potentiële sociale en ecologische impact. Door de financiering van dergelijke organisaties maximaliseert **Alterfin** de impact van elke geïnvesteerde euro. Zonder onze impuls was de kans immers klein geweest dat ze zich zo snel en in dezelfde mate hadden kunnen ontwikkelen. Onze rol gaat bovendien verder dan het opbouwen van de capaciteit van onze partners. Het initiële vertrouwen van **Alterfin** geeft namelijk vaak een positief signaal naar andere investeerders toe. De investeringen van **Alterfin** hebben een katalyserend effect omdat partners ook de interesse van andere kredietverstrekkers, donors en kopers wekken.

We kunnen onze rol als pionier en katalysator enkel vervullen door onze partners centraal te plaatsen in alles wat we doen. We stemmen onze financiering en voorwaarden dan ook af op de specifieke behoeften van elke partner om hen op de goede weg zetten. We zorgen ervoor dat we leningen verstrekken op het juiste moment, voor een passend bedrag en met garanties en aflossingstermijnen afgestemd op de cashflow van de partner. Die persoonlijke aanpak is des te belangrijker gebleken tijdens de coronapandemie. Onze partners werden geconfronteerd met een nieuwe realiteit die hun behoeften volledig wijzigde. Sinds de uitbraak van het virus hebben we die specifieke noden nauwkeurig opgevolgd aan de hand van een jaarlijkse enquête (zie pagina 46).

***Alterfin** is een uitstekende kredietverstrekker die altijd snel handelt, duidelijk communiceert en begrijpt wat we doen. We werken heel graag samen met **Alterfin**.*

*Kentaste Products Limited,
Kenia*



→ Alterfin als pionier en katalysator: onze partnerschappen in de landbouw

Alterfin is duidelijk visionair gebleken op het vlak van **duurzame familiale landbouw**. Voor 50% van al onze landbouwpartners waren wij de eerste kredietverstrekker. Landbouw wordt doorgaans beschouwd als een sector met hogere risico's en wordt daardoor minder bediend. Dankzij de unieke expertise die we de voorbije 27 jaar hebben opgebouwd, kunnen we bij **Alterfin** de inherente risico's beperken en tegelijk financieel levensvatbaar blijven. We vervullen zo een sleutelrol in de financiering van **duurzame familiale landbouw**, een sector waar de impact op armoede zeer groot is.

Het vertrouwen in onze partners in tijden van crisis heeft duidelijk een katalyserend effect gehad: 24% van de partners meldt een toename van het aantal kredietverstrekkers sinds onze laatste lening, en 41% een toename van het aantal kopers. Dat zijn uitstekende resultaten, vooral in een jaar dat nog sterk onder invloed van de coronapandemie stond.

Onze landbouwpartners bevestigen dat ze:

Financieel advies hebben ontvangen
 59 %

Milieuadvies hebben ontvangen
 41 %

Advies over sociale zaken hebben ontvangen
 46 %

Nieuwe kopers hebben aangetrokken sinds onze laatste lening
 41 %

Nieuwe geldschietters hebben aangetrokken sinds onze laatste lening
 24 %

Nieuwe geldschietters hebben aangetrokken sinds onze eerste lening
 35 %

Onze partnergerichte aanpak is des te belangrijker gebleken tijdens de pandemie. Landbouworganisaties waren genooddacht zich snel aan te passen aan een veranderende omgeving. 46% van onze partners bevestigde dat onze snelle goedkeuring, uitbetaling en afbetalingsplannen aangepast waren aan hun behoeftes. Dit zijn essentiële aspecten voor het succes van onze landbouwpartners. Zij moeten namelijk kort op de bal spelen en zich tijdig aanpassen aan seizoensgebonden veranderingen.

De leningen aan onze landbouwpartners worden gewaardeerd voor de:

Gelijke of snellere goedkeuring
 80 %

Gelijke of langere looptijd
 77 %

Gelijke of lagere kosten
 77 %

Gelijke of aangepaste gespreide terugbetaling
 85 %

Gelijk of hoger geleend bedrag
 82 %

Gelijke of aangepaste garanties
 59 %

*De sterke steun en de grote flexibiliteit van **Alterfin** waren essentieel voor de ontwikkeling van onze activiteiten. Eerst in de Filipijnen, daarna in Bangladesh en nu in Ivoorkust.*

Ananas Anam,
Verenigd Koninkrijk

Dankzij de combinatie van een financiële dienstverlening op maat en gepast technisch advies kunnen we de impact op onze partners én hun eindbegunstigden aanzienlijk verhogen. Zo gaf 74% van onze partners aan dat ze dankzij **Alterfin** hun werking hebben verbeterd en meer producenten hebben ondersteund. Bij elke stap van het traject zijn we nauw betrokken en investeren zo in het succes van onze partners en hun begunstigden op lange termijn.

Bedankt dat jullie impact op de eerste plaats zetten. Jullie zijn coöperatief en flexibel in alle opzichten. Dat maakt een enorm verschil voor ons.

Aduna, Verenigd Koninkrijk

→ Microfinanciering: Alterfin luistert naar haar partners

Onze pioniersrol is minder uitgesproken in de **microfinanciering**. Deze sector is meer ontwikkeld, geformaliseerd en trekt tal van sociale investeerders aan. Toch wist **Alterfin** zich te onderscheiden door te investeren in een aantal kleinere instellingen,

zoals Gyals Turug in Mongolië, en in minder ontwikkelde markten, zoals Sierra Leone en de Democratische Republiek Congo. We vervullen in deze sector opnieuw een katalyserende rol, want veel partners konden dankzij onze aanwezigheid nieuwe kredietverstrekkers aantrekken.

Onze microfinancieringspartners bevestigen dat ze:

Financieel advies hebben ontvangen

17 %

Milieuadvies hebben ontvangen

26 %

Advies over sociale zaken hebben ontvangen

24 %

Nieuwe geldschieters hebben aangetrokken sinds onze *laatste* lening

14 %

Nieuwe geldschieters hebben aangetrokken sinds onze *eerste* lening

27 %



Pluksters van baobabvruchten, Aduna, Ghana

© 2021, Nana Kofi Acquah voor Aduna

Ook hier zijn we flexibel in onze leningsvoorwaarden om te voldoen aan de behoeften van onze partners. Een derde van de MFI's waarmee we samenwerken, geeft aan dat **Alterfin** hun meest responsieve kredietverstrekker is. We hanteren zelf snelle goedkeurings- en uitbetalingsprocessen, zodat partners op hun beurt tijdig kunnen reageren op de aanvragen van hun begunstigden.

De leningen uitgekeerd aan onze partners in microfinanciering worden gewaardeerd voor:



Maar liefst 91% van onze microfinancieringspartners meldt een gestage groei en verbetering van hun activiteiten dankzij onze steun. Bovendien wist 64% nieuwe financiële producten aan te bieden en meer klanten te bereiken door een grotere geografische aanwezigheid.

Alterfin was het eerste internationale fonds dat in Finamiga geloofde, waarvoor onze eeuwige dank.

Financiación Amiga, Colombia



MEER DAN FINANCIËLE STEUN: DE TOOLKIT VAN ALTERFIN

Alterfin investeert in organisaties die doorgaans van de traditionele financiële sector worden uitgesloten wegens hun risicoprofiel, de aard van hun activiteit, hun begunstigden, hun beperkte formalisering, enz. Om te groeien hebben zij ondersteuning nodig die verder gaat dan louter financiering. **Alterfin** heeft daarom haar diensten uitgebreid om partners te helpen bij hun ontwikkeling en verbetering van hun imago. Daardoor zullen andere instellingen (investeerders, kopers, etc.) hun risicoprofiel ook positiever inschatten. Deze uitbreiding is mogelijk dankzij het **Alterfin** Garantiefonds (AGF), een onafhankelijke vzw opgericht in 2000 die wordt gefinancierd via schenkingen van particulieren en instellingen. Eind 2021 beschikte het fonds over bijna 2 miljoen euro om de partners van **Alterfin** te ondersteunen.

Wat is de meerwaarde van het AGF?

Een deel van de middelen dient als garantie om het kredietrisico van partners te verminderen. Dit doen we voor organisaties die op financieel en/of operationeel vlak zwakker presteren maar waarvoor we wél een sterke sociale en ecologische impact verwachten. Zo kan **Alterfin** partners financieren die bij gebrek aan garanties uit de boot zouden vallen. In 2021 kregen 22 partners een AGF-garantie, voor een totaalbedrag van ruim 1,7 miljoen euro. Om de impact van het AGF nog te vergroten, hebben 10 Afrikaanse partners steun gekregen van Aceli, een garantiefonds opgericht door CSAF (zie pagina 17) om financiële inclusie in de kleinschalige landbouw te bevorderen. Deze 10 partners (twee in Kenia en acht in Rwanda) kregen een garantie van ongeveer 80.000 euro.

Daarnaast gebruikt **Alterfin** de middelen om leningen te verstrekken in lokale valuta's, terwijl de partner en de coöperatie worden afgeschermd van wisselkoersrisico's. Dat is vooral belangrijk

voor kleinere partners, want door hun beperkte financiële behoeften hebben zij geen toegang tot formele dekking tegen deze risico's. Zo kan **Alterfin** ook organisaties met gebrekkige dekking financieren. Zij kunnen dan op hun beurt steun bieden aan hun begunstigden in lokale valuta. In 2021 ondersteunde het AGF 15 partners in 12 valuta's.

Het laatste instrument van het AGF om de impact van **Alterfin** te vergroten, is technische assistentie. Deze is specifiek gericht op het versterken van de institutionele, operationele, financiële, sociale en ecologische prestaties van onze partners. Met de combinatie van financiële en technische ondersteuning helpt **Alterfin** deze organisaties om hun potentieel volledig te ontsluiten en hun impact te vergroten. Het AGF heeft daarvoor ongeveer 100.000 euro ter beschikking.

En naast het AGF?

In 2021 creëerde **Alterfin** de nieuwe functie van Manager Technische Assistentie om de beschikbare middelen maximaal te benutten en extra fondsen te mobiliseren. Sindsdien is **Alterfin** al een samenwerking gestart met SSNUP (zie pagina 18). Dankzij dit partnerschap zal **Alterfin** de komende twee jaar 500.000 euro aan extra fondsen beheren voor technische assistentie, die exclusief naar onze Afrikaanse partners zullen gaan. Bovendien, dankzij een initiatief van de Europese Commissie en TCX (zie pagina 18) kon **Alterfin** financiering in lokale valuta verstrekken aan onze nieuwe partner ACTB in Sierra Leone, een van de tien armste landen ter wereld. 52% van de bevolking leeft hier namelijk onder de armoedegrens. TCX biedt producten aan voor valutarisicobeheer tegen een betaalbare prijs zodat wij kleinere organisaties zoals ACTB kunnen ondersteunen, die traditioneel gezien een erg beperkte toegang hebben tot internationale financiers.



→ Organisaties voor duurzame familiale landbouw: de obstakels van de pandemie vermijden

Ook tijdens dit tweede jaar van de pandemie ondervonden onze landbouwpartners een beperkte bewegingsvrijheid. Een nauwe samenwerking met de landbouwers was daarom niet mogelijk. In de verkoop was de meest voorkomende uitdaging – zoals gerapporteerd door 76% van onze partners – de aanhoudende vertraging in de internationale toeleveringsketens. Die veroorzaakte verstoringen in de export van goederen waardoor sommige kopers hun bestellingen uitstelden. Dit leidde tot een golf van onzekerheid bij onze partners. Hun planningsproces verliep complexer en ze hadden het moeilijk om verbintenissen na te komen.

EEN AANGEPASTE REACTIE TIJDENS DE CORONACRISIS

Gezien de verreikende gevolgen van de coronapandemie was de continuïteit van onze steun aan onze partners een absolute prioriteit. Zij werken immers met meer dan 4 miljoen begunstigten die tot de zwaarst getroffen bevolkingsgroepen behoren. Sinds de uitbraak van het virus hebben we studies uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de nieuwe beperkingen en uitdagingen waarmee die bevolkingsgroepen worden geconfronteerd en om gepaste oplossingen te vinden.

Het voorbije jaar had 80% van onze partners nog steeds te kampen met een gebrek aan liquiditeit. Dat zorgde voor een vertraging van hun activiteiten en een beperktere toegang tot financiering. Wegens het hoger ingeschatte risiconiveau moesten heel wat instellingen het met lagere financieringsbedragen stellen. Daardoor konden ze hun begunstigten minder goed ondersteunen. Meer dan 50% van onze partners in de **microfinancieringssector** gaf aan onvoldoende steun te krijgen van de overheid. Dit cijfer is zelfs nog hoger voor onze landbouwpartners (bijna 70%). Dankzij onze aanhoudende steun konden onze partners hun activiteiten toch voortzetten en in bepaalde gevallen zelfs verder ontwikkelen tijdens deze crisis.

*Alterfin is door de jaren heen een belangrijke partner geweest voor ons. Dankzij haar financiële steun konden we meer cacaobonen afnemen van onze telers, waardoor zij beter in hun levensonderhoud konden voorzien. Dat was uiterst belangrijk tijdens de pandemie, toen vele bedrijven de deuren moesten sluiten. In sommige gebieden, zoals San Isidro, een belangrijke gemeente voor de cacaoteelt in Mindanao, was onze aankoop van bonen nog de enige bron van inkomsten voor tal van gezinnen tijdens deze sluitingen. Gelukkig konden we dankzij de financiering van **Alterfin** ook tijdens de coronacrisis bonen blijven inkopen.*

Kennemer Foods, Filipijnen

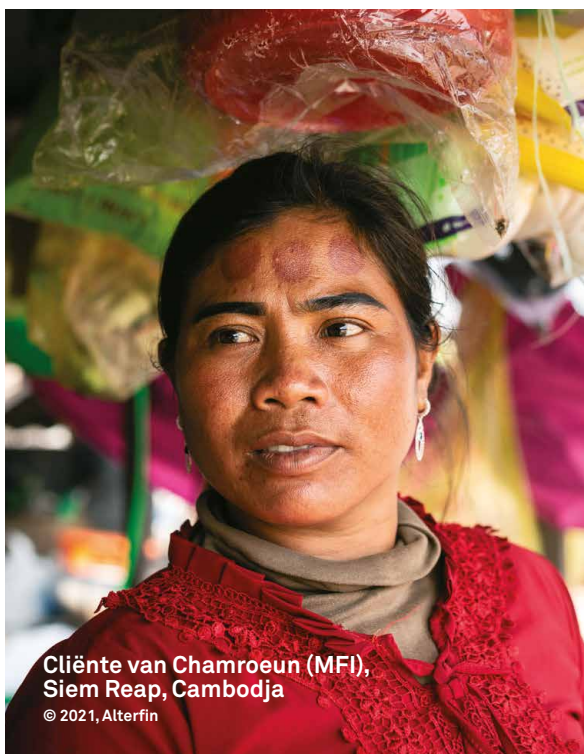
Bovendien meldde 54% van onze partners een voelbare stijging van de kosten van lokaal en internationaal transport. Daarbovenop stegen ook de kosten van productiemiddelen en materiaal. Het gevolg was een gebrek aan liquiditeit voor 68% van de landbouworganisaties waarmee **Alterfin** samenwerkt.

Dankzij onze lokale aanwezigheid en de ervaring die we het jaar voordien hadden opgedaan, konden we snel inspelen op deze uitzonderlijke situatie en op de dringende behoeften van onze partners. Resultaat: 88% van de landbouwpartners vond **Alterfin** bijzonder proactief en had lof voor onze snelle toekenning van fondsen in tijden van crisis, terwijl de meeste andere kredietverstrekkers langzamer reageerden dan normaal. Dankzij onze steun kon 90% van hen de activiteiten voortzetten, zonder het aantal boeren of het personeel te moeten verminderen.

Over het algemeen zegt 99% van onze partners helemaal tevreden te zijn met onze leningen. Die werden tijdig verstrekt tegen dezelfde voorwaarden (zoals het bedrag en de prijs), terwijl andere investeerders hun voorwaarden wijzigden wegens een hoger ingeschat risicoprofiel.

2021 was een uitzonderlijk positief jaar voor de activiteit van **Alterfin** in de **duurzame familiale landbouw**. De sector was goed voor maar liefst 74% van alle uitbetalingen in de loop van het jaar. De sector kon rekenen op 33% meer uitbetalingen, waarbij geen enkele nieuwe partner in gebreke bleef ondanks de aanhoudende pandemie. We zijn trots dat we in deze uitdagende context een belangrijke rol hebben vervuld voor onze partners en dat we onze positieve impact op hun begunstigden hebben kunnen bestendigen.





→ Microfinancieringsinstellingen: het hoofd boven water houden tijdens de coronacrisis

In de meeste landen waar **Alterfin** actief is, werden maatregelen eerst opgeheven en dan weer ingevoerd tijdens de opeenvolgende besmettingsgolven. Daardoor kwamen tal van klanten van MFI's met een zeer kleine financiële buffer in de problemen.

De resultaten van onze enquête bevestigen de hierboven beschreven trends: 60% van onze partners bleef kampen met obstakels die hun werk bemoeilijkten en 40% kon de begunstigden niet fysiek ontmoeten. Vooral dat laatste is essentieel in de **microfinancieringssector**. Regelmatig langsgaan bij de klanten is immers noodzakelijk om de leningsaanvraag te kunnen afronden, het krediet uit te betalen, controles uit te voeren en aflossingen te innen.

We zijn deze uitdagingen op twee manieren aangegaan. Ten eerste hebben we de leningen van een aantal MFI's geherstructureerd. Zij waren namelijk

genoodzaakt zelf een deel van hun kredietportefeuille te herschikken wegens de economische uitdagingen van hun begunstigden. Zo hebben we sinds het begin van de pandemie leningen van 26 partners geherstructureerd. Zoals eerder vermeld was dit de juiste beslissing: het toegekende uitstel had een positieve impact op de MFI's en de begunstigden (zie pagina 34, 'Kwaliteit van de portefeuille onder controle').

Ten tweede hebben we nieuwe leningen uitbetaald om aan de vraag van onze partners te voldoen. Nu de landen waar we actief zijn zich stilaan herstellen van de nasleep van de pandemie, spelen MFI's een fundamentele rol. De meeste begunstigden van onze MFI's zijn namelijk micro-ondernemers in de landbouw of handel en leveren dus goederen en diensten aan de rest van de bevolking. Zo hebben we het afgelopen jaar 37 leningen uitbetaald, waarvan vijf aan nieuwe partners.

Ook hier had onze steun een katalyserend effect: 82% van de MFI's die een lening hebben gekregen, geeft aan dat de uitbetaling snel gebeurde en het vertrouwen van andere kredietverstrekkers heeft versterkt. Bovendien kon 40% van onze partners dankzij onze lening hun activiteiten voortzetten zonder het aantal begunstigden te moeten beperken. Tot slot zegt 97% erg blij te zijn met de steun van **Alterfin** in deze moeilijke periode.

*Wij waarderen het enorm dat **Alterfin** ons al vanaf het begin steunt en dat ook is blijven doen in uitzonderlijk moeilijke tijden zoals deze pandemie.*

Chamroeun, Cambodja

CASESTUDY: EXIMCRUZ IN BOLIVIA HET BEHOUD VAN HET AMAZONEWOUDE DANKZIJ DE PARANOOT

Bolivia is een van de armste landen van Zuid-Amerika. Meer dan 37% van de Bolivianen leeft onder de nationale armoedegrens, waarvan 60% op het platteland. De armoede op het platteland wordt nog versterkt door de lage productiviteit van de kleinschalige landbouw. Het gebrek aan geschikte infrastructuur en technieken voor massaproductie, en vaak ook aan water, zet een rem op de kwaliteit van de producten en dus op de inkomsten. Dit vormt ook een serieuze bedreiging voor het Amazonewoud, want vele landbouwers zijn afhankelijk van ontbossing als bron van inkomsten.



Werkneemster in het notenverwerkingscentrum,
Eximcruz, Cobija, Bolivia
© 2021, Alterfin

Het Amazonewoud is de groene long van onze planeet. Het is niet alleen een grote bron van zuurstof, maar ook het meest biodiverse ecosysteem ter wereld. Het wordt momenteel sterk bedreigd door ontbossing als gevolg van houtkap maar ook bosbranden, die vermoedelijk meestal aangestoken zijn door de mens.

Wetenschappers hebben berekend dat het Amazonewoud 30 à 40 jaar geleden een echte koolstofput was, die bijna 2 miljard ton kooldioxide per jaar uit de atmosfeer haalde. Vandaag bedraagt dat cijfer nog slechts 1,2 miljard ton per jaar, terwijl we jaarlijks ongeveer 40 miljard ton CO₂ produceren. Het maakt het behoud van het Amazonewoud des te belangrijker. Als de ontbossing verder toeneemt van 17% vandaag tot 20% à 25% en als de opwarming van de aarde doorgaat volgens een scenario met hoge emissies, dan zal het Amazonewoud niet meer genoeg regen kunnen produceren om zichzelf te herstellen. Het ecosysteem zou dan in een onomkeerbare neerwaartse spiraal terechtkomen, waarbij het tropisch regenwoud onherroepelijk in een savanne zal veranderen.

In deze context kan de paranoot een deel van de oplossing zijn. Zo spreekt WWF van “de noot die zou kunnen helpen om het Amazonewoud te redden”. Daarnaast heeft de noot ook een rol te spelen in de strijd tegen armoede. De paranoot groeit aan een boom (*Bertholetia excelsa*) in de bossen van Peru, Bolivia en Brazilië. Het is een van de langstlevende bomen in het Amazonegebied, die wel duizend jaar oud kan worden en die een zeer complexe en specifieke biologie heeft. Het is voorlopig nog niet mogelijk om deze bomen ook buiten het Amazonewoud te laten groeien. Momenteel zijn paranoten goed voor 75% van de economische activiteit in het Amazonegebied van Bolivia. De noten zijn daar niet alleen een primaire bron van inkomsten voor de inheemse bevolking, maar vormen ook een extra reden om het regenwoud niet te kappen.

Daarom besloot **Alterfin** in 2017 te investeren in Eximcruz, een bedrijf dat samen met de plaatselijke leefgemeenschap paranoten op de markt brengt. De organisatie speelt een essentiële rol op sociaal vlak, door een eerlijk inkomen voor de inheemse

gemeenschap, en op ecologisch vlak, door haar bijdrage aan het behoud van het unieke ecosysteem van het Amazonewoud. Eximcruz is betrokken bij activiteiten in de hele waardeketen van paranoten. Eerst worden de noten ingekocht bij verenigingen en coöperaties van notenplukkers. Daarna verwerkt en verpakt Eximcruz de noten in een plaatselijke fabriek, wat werkgelegenheid creëert voor honderden vrouwen in de regio. Tot slot brengt het bedrijf de noten op de markt onder het fairtradecertificaat. De plukkers kunnen dus ook op een eerlijk inkomen rekenen. De plukkers krijgen bovendien ook opleidingen om hun productiviteit en plukmethoden te optimaliseren.

Om haar impactstrategie te valideren, voerde **Alterfin** een diepgaande studie uit naar haar rol als investeerder en naar de sociaal-economische impact van Eximcruz op de begunstigden. We spraken met het team van Eximcruz en namen 100 interviews af met zowel de notenplukkers als de vrouwen die in de verwerkingsfaciliteiten werken.

→ De meerwaarde van Alterfin als investeerder

Zoals eerder uitgelegd, tracht **Alterfin** haar sociale en ecologische impact te maximaliseren door een rol als pionier en katalysator te vervullen. Tegelijk creëren we toegevoegde waarde voor onze partners door hun behoeften centraal te plaatsen in onze aanpak.

In het geval van Eximcruz is **Alterfin** de tweede internationale kredietverstrekker. Sinds 2017 bieden we hen financiering aangepast aan de behoeften van de organisatie, vooral in kritieke periodes zoals de afgelopen twee jaar. Uit de interviews is gebleken dat Eximcruz onze lening de voordeligste vindt qua prijs en voorwaarden. Hierdoor kon het bedrijf de financieringskosten verlagen en extra middelen vrijmaken voor commerciële activiteiten, zoals de inkoop van noten bij plukkers.

Na de uitbraak van het coronavirus werd Eximcruz geconfronteerd met tal van uitdagingen, gaande van een tijdelijk tekort aan grondstoffen tot een gebrek aan liquide middelen. De bedrijfsactiviteiten en de mogelijkheid om noten van plukkers te kopen,

kwamen bijgevolg ernstig in het gedrang. Daarom besloot **Alterfin** de lening te hernieuwen zonder het bedrag te verlagen. Andere kredietverstrekkers daarentegen schatten het risiconiveau van Eximcruz hoger in vanwege de pandemie en besloten minder te investeren. De directie van Eximcruz onderstreept de belangrijke rol van **Alterfin**:

*Het bedrag en de snelle uitbetaling van de lening van **Alterfin** waren onontbeerlijk voor onze werking. Andere kredietverstrekkers waren terughoudend omdat ze het risico hoger inschatten. Het was dus een hele uitdaging om voldoende financiering te vinden. Dankzij de lening van **Alterfin** konden we onze activiteiten voortzetten ondanks de diverse beperkingen en maatregelen die de pandemie met zich meebracht. Zowel de plukkers als het personeel in onze verwerkingseenheden konden rekenen op economische steun, die broodnodig was.*

*Ximena Carlos,
hoofd kwaliteitscontrole
bij Eximcruz*

→ Rechtstreekse invloed op meer dan 1.000 plukkers

Eximcruz werkt met meer dan 1.000 notenplukkers in het Amazonegebied van Bolivia, die georganiseerd zijn in kleine en middelgrote verenigingen of coöperaties. Met deze casestudy willen we vooral nagaan hoe de steun van Eximcruz een positieve impact heeft op het leven en het welzijn van deze mensen en hun gezinsleden.

De eerste positieve impact voor de plukkers is de contractuele relatie met Eximcruz. Een juridisch bindend contract is namelijk de eerste stap om een rechtvaardigere waardeketen op te bouwen, want gewoonlijk zitten kleine producenten (in dit geval de plukkers) in een erg zwakke onderhandelingspositie. Het contract legt de verplichtingen van beide partijen vast, zoals de aankoopprijs die Eximcruz zal betalen, de te leveren hoeveelheden, de kwaliteit van het product en diverse voorwaarden die de notenplukkers beschermen tegen elke vorm van uitbuiting.

Een vaste en eerlijke prijs is essentieel voor de notenplukkers, want zo kunnen zij hun middelen beter plannen en beheren om in het levensonderhoud van hun gezin te voorzien. Als gecertificeerd fairtradebedrijf stemt Eximcruz ermee in om de plukkers een extra premie van 0,7 dollar per kilo noten te betalen.

Bijna 85% van de ondervraagde plukkers bevestigt dat ze een betere prijs krijgen van Eximcruz. Met deze inkomsten kunnen ze economische schokken opvangen. Naar schatting verdient elke plukker ongeveer 2.300 dollar tijdens een oogst van 5 maanden. De notenoogst is dus hun belangrijkste bron van inkomsten. Dat inkomen ligt 70% hoger dan het minimumloon voor een vergelijkbare arbeidsduur en vertegenwoordigt ongeveer 75% van het bruto nationaal inkomen (bni) per inwoner.

Maar liefst 92% van de notenplukkers vindt dat het welzijn van hun gezin erop vooruitgegaan is dankzij dit inkomen. Ook zegt 30% nu meer te sparen. Met dit spaargeld kunnen ze het hoofd bieden aan onverwachte gebeurtenissen. En 28% geeft aan meer toegang te hebben tot de aankoop van levensmiddelen. Het merendeel van de notenplukkers kon dankzij de premie ook meer investeren in zaken zoals onderwijs voor de kinderen, aanvullende commerciële activiteiten om het gezinsinkomen te diversifiëren, betere huisvesting en medische verzorging.

Tot slot gaven de notenplukkers aan dat ze dagelijks te kampen hadden met meerdere bedreigingen, zoals

het risico op verwonding en ziekte, telkens als ze het bos in trokken. Daarom krijgen notenplukkers nu in elk plukgebied een opleiding in overeenstemming met de ISO-certificering³ van Eximcruz inzake voedselveiligheid. Die opleiding garandeert de veiligheid van de plukkers door hen op de mogelijke risico's te wijzen en hen te informeren over de gepaste manieren om hiermee om te gaan.

→ Vrouwelijke emancipatie dankzij de toegang tot werk

De impact van Eximcruz stopt niet bij de ondersteuning van de notenplukkers. Het bedrijf heeft namelijk ook 124 vrouwen in dienst, die ongeveer 8 maanden per jaar in de verwerkingsfaciliteit werken. Werkgelegenheid creëren voor vrouwen is een belangrijk wapen in de strijd tegen armoede in het Amazonegebied. Vrouwen investeren immers vaak meer in de opvoeding van hun kinderen, in gezondheidszorg en in betere voeding voor het hele gezin.

Het was dus van cruciaal belang voor ons om ook met deze vrouwen te spreken en de ware impact van Eximcruz op hun leven te achterhalen. De grote meerderheid (85%) van deze vrouwen geeft aan dat hun baan heeft bijgedragen aan de verbetering van hun welzijn. Door hun hoger en stabiel inkomen hebben ze in geval van nood toegang tot gezondheidszorg, kunnen ze de voedselzekerheid van hun gezin garanderen en kunnen ze investeren in hun woonst en onderwijs. Alle geïnterviewde vrouwen met kinderen jonger dan 18 jaar bevestigen dat ze dankzij Eximcruz hun kinderen nu naar school kunnen sturen.

Deze arbeidsters melden dat ze eindelijk wat geld opzij kunnen zetten om eventuele economische schokken op te vangen en om te investeren in de aankoop van grond, voertuigen en materiaal. Zo kunnen ze hun levensomstandigheden en toekomstperspectieven verbeteren.

³ www.iso.org/en/iso-22000-food-safety-management.html

→ Besluit

Dankzij de interviews met onze partners en hun eindbegunstigden kunnen we onze aanpak valideren en meer inzicht krijgen in onze impact als sociale investeerder. De gesprekken bevestigen dat **Alterfin** een voortrekkersrol blijft vervullen in de wereld van de impactinvesteringen, onder meer door samen te werken met organisaties met diverse positieve effecten zoals Eximcruz. Dit bedrijf biedt zowel plukkers als arbeidsters gemoedsrust en meer welzijn en ijvert tegelijk voor het behoud van het delicate en kostbare ecosysteem van het Amazonewoud.

***Alterfin** heeft ons enorm geholpen bij de sociaal-economische ontwikkeling in ons werkgebied. We hebben meer directe en indirecte werkgelegenheid kunnen creëren. Dankzij de steun van **Alterfin** kunnen we meer grondstoffen inkopen om aan de groeiende vraag naar ons product te voldoen. Dit leidt dan weer tot een hoger inkomen voor onze inheemse plukkers en de ontwikkeling van geschoolde arbeidskrachten in ons team. Bovendien konden we investeren in de modernisering van onze fabriek door de aankoop van nieuwe apparatuur. Dankzij de nieuwe processen hebben we een hogere productie en een sterke productiecycclus.*

*Ximena Carlos,
hoofd kwaliteitscontrole
bij Eximcruz*



Paranotenplukker, Eximcruz, Cobija, Bolivia

9

ONZE FINANCIËLE PRESTATIES

BALANS

Dankzij de hernieuwde groei van onze investeringsportefeuille is het balanstotaal in 2021 opnieuw gestegen (+7% in vergelijking met 2020).

Het kapitaal van onze 6.164 vennoten is nog altijd de belangrijkste bron voor de financiering van onze activiteiten (rekeningen van het passief). In 2021 is het kapitaal verder gegroeid tot 67,7 miljoen euro, dankzij de komst van nieuwe vennoten en de extra inbreng van bestaande vennoten. Deze groei komt overeen met een nettostijging van 1,9 miljoen euro (+3% vergeleken met december 2020). Door deze stijging en de toename van de reserves, maar vooral door het nettoresultaat van het boekjaar, bedragen de eigen middelen eind 2021 70,6 miljoen euro (+4% vergeleken met 2020).

De stijging van het volume van de opgenomen schulden (+10% vergeleken met 2020) is voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van rechtstreekse investeringen van **Alterfin**, met name in het vierde kwartaal. De schuldenlast is immers nauw verweven met ons beleid inzake valutarisicobeheer. Het kapitaal wordt geplaatst in euro, terwijl vele partners financiering in dollar (of in de lokale munteenheid, maar afgedekt in dollar) nodig hebben. We willen onze partners natuurlijk de gepaste financiering verstrekken, maar tegelijk moeten we ook het wisselkoersrisico tussen de euro en de dollar op onze balans afdekken. Daarom beleggen we een deel van het kapitaal bij banken. Deze beleggingen in euro dienen als borg om dollarkredieten te verkrijgen, die vervolgens als lening aan onze partners worden uitbetaald. De groei van de eigen portefeuille van **Alterfin** heeft geleid tot een toename van onze kredietbehoefte in dollar, en dus tot een verhoging van onze schuldenlast.

Het kapitalisatieniveau van **Alterfin** blijft echter voldoende hoog. De ratio van alle schulden op het totaal van de eigen middelen bedroeg eind december 0,89 (tegenover 0,84 eind 2020). Dat is nog altijd een geschikt niveau om in de toekomst een groter volume van externe financieringen te overwegen, terwijl de financiële draagkracht van de coöperatie gewaarborgd blijft.

Aan de actiefzijde is de investeringsportefeuille verdeeld over enerzijds financieringen in de vorm van kredieten en anderzijds financiële vaste activa, meer bepaald deelnamen in het kapitaal van partnerinstellingen. Terwijl de kredietportefeuille in 2021 opnieuw is gegroeid (+12%), is het volume van de financiële vaste activa gedaald met 1 miljoen euro. Dat is het gevolg van de afsluiting van het Fefisol fonds, waarvan **Alterfin** medeoprichter en aandeelhouder was. Meer uitleg over de evolutie en de inhoud van onze portefeuille vindt u op pagina 20 tot 35.

Alterfin blijft ook investeren in de ontwikkeling van nieuwe informatica- en databeheersystemen, wat de stijging van de immateriële vaste activa (+21%) verklaart.

De materiële vaste activa bestaan op hun beurt uit onroerende goederen die door sommige van onze partners waren aangeboden als waarborg, of ter aflossing van achterstallige kredieten. In 2021 werden juridische en administratieve procedures hervat na de vertraging die ze hadden opgelopen als gevolg van de coronacrisis in 2020. Daardoor konden eigendommen in Peru en Honduras worden verkocht.

ACTIVA

Balans in euro voor toewijzing van het resultaat	2020	2021	Vershil 2021 - 2020
Vaste activa	3.092.721	1.630.162	-47%
Immateriële vaste activa	159.586	192.585	21%
Materiële vaste activa	603.451	101.720	-83%
Financiële vaste activa	2.329.683	1.335.857	-43%
Vlottende activa	120.780.353	130.606.974	8%
Kredietportefeuille netto	62.107.200	69.272.506	12%
Geldbeleggingen en liquide middelen	58.294.084	61.097.158	5%
Andere debiteurs	379.069	237.310	-37%
Overgangsrekeningen	1.972.575	1.845.727	-6%
TOTAAL DER ACTIVA	125.845.649	134.082.863	7%

PASSIVA

Balans in euro voor toewijzing van het resultaat	2020	2021	Vershil 2021 - 2020
Eigen vermogen	68.112.803	70.615.523	4%
Geplaatst kapitaal	65.832.188	67.689.625	3%
Totaal reserves	1.865.672	1.886.421	1%
Te bestemmen winst van het boekjaar	414.943	1.039.477	151%
Schulden	57.043.388	62.711.107	10%
Schulden op meer dan 1 jaar	12.724.716	13.642.232	7%
Schulden op minder dan 1 jaar	43.463.016	47.656.238	10%
Andere schulden	855.656	1.412.637	65%
Overgangsrekeningen	689.458	756.232	10%
TOTAAL DER PASSIVA	125.845.649	134.082.863	7%



Paranotenplukker, Eximcruz, Cobija, Bolivia

© 2021, Alterfin

RESULTATENREKENING

In 2021 blijven de ontvangen interesten en commissies op financieringen aan partners de belangrijkste inkomstenbron van **Alterfin**. Op 31 december 2021 bedroegen die 5,5 miljoen euro, ofwel 10% meer dan in 2020. Deze stijging is het gevolg van een beter rendement en de toename van de middelen die rechtstreeks door **Alterfin** worden geïnvesteerd. Deze toename heeft zich echter vooral doorgezet in het laatste kwartaal van het jaar, waardoor de impact op de inkomsten van 2021 beperkt bleef.

De inkomsten uit de beleggingen in euro (die als borg dienen om dollars te ontfangen, zie pagina 53) zijn lichtjes gestegen in vergelijking met 2020 (+2%). Ze volgen de stijging van het kapitaal en dus van het volume van de beleggingen in euro.

De financiële kosten, die hoofdzakelijk verband houden met de financieringskosten in dollar, bleven onder controle dankzij gunstige voorwaarden in 2021.

Deze kosten hebben de schuldenlast gevolgd. Die nam af voor een groot deel van het jaar, maar steeg opnieuw in het laatste kwartaal.

De operationele kosten bedroegen 2,5 miljoen euro, ofwel 9% meer dan in 2020. Deze stijging is het gevolg van investeringen in onze informatica- en databaseersystemen en de versterking van het team. Zo zijn er twee nieuwe functies gecreëerd: Hoofd Portefeuillebeheer en Manager Technische Assistentie. De uitgaven voor de opvolging van de portefeuille bleven beperkt aangezien onze investment managers amper bezoeken ter plaatse konden afleggen. Sommige juridische procedures voor de recuperatie van achterstallige kredieten werden wel heropgestart na hun opschorting door de pandemie. Dat ging uiteraard gepaard met een verhoging van de juridische kosten.

De verbetering van de risicoportefeuille uit zich in een aanzienlijke daling van de waardeverminderingen op dubieuze kredieten (-25% vergeleken met 2020). De terugnemingen (recuperaties op kredieten die tijdens de vorige boekjaren in waarde werden verminderd) bedragen daarentegen bijna 149.000 euro. Meer informatie over de kwaliteit van onze portefeuille vindt u op pagina 34.

Ondanks een moeilijke context is **Alterfin** erin geslaagd een significant beter resultaat te realiseren dan vorige jaren. De activiteiten werden geleidelijk aan hervat, de kwaliteit van de investeringsportefeuille ging erop vooruit en de financieringskosten in dollar waren gunstig. **Alterfin** heeft het jaar daardoor kunnen afsluiten met een nettowinst van 1.039.477 euro.



VERDELING VAN INKOMSTEN & KOSTEN TUSSEN 2019 EN 2021

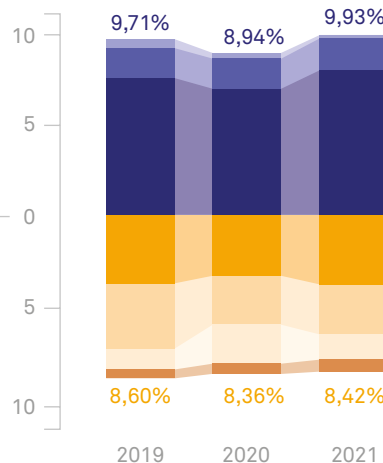
INKOMSTEN

- Inkomsten van de portefeuille beheerd voor derden
- Inkomsten van de beleggingen in euro
- Inkomsten van de portefeuille van **Alterfin**

% VAN DE GEMIDDELDE PORTEFEUILLE ←

KOSTEN

- Operationele kosten
- Financiële kosten
- Netto waardeverminderingen
- Andere uitgaven



De inkomsten van de portefeuille van **Alterfin** zijn gestegen door het grotere aantal uitbetalingen (commissies) en de verbetering van de kwaliteit

De ratio van de operationele kosten is gestegen door de versterking van het team

De gunstige voorwaarden voor dollarleningen van **Alterfin** hebben de ratio van de financiële kosten gestabiliseerd in vergelijking tot 2020

Het niveau van de waardeverminderingen is aanzienlijk afgenomen in 2021

Resultatenrekening in euro	2020	2021	Vershil 2021 - 2020
Totale financiële en operationele inkomsten	6.436.612	6.849.693	6%
- Inkomsten eigen portefeuille	5.004.573	5.504.910	10%
- Inkomsten beheer portefeuille van derden	228.526	127.086	-44%
- Inkomsten consultancy en andere commissies	6.847	23	-100%
- Inkomsten beleggingen in euro	1.196.665	1.217.674	2%
Financiële kosten	-1.852.265	-1.815.485	-2%
Financiële marge	4.584.347	5.034.208	10%
Operationele kosten	-2.306.630	-2.518.818	9%
- Personeel	-1.839.575	-1.995.860	8%
- Kantoor en marketing	-368.471	-388.661	5%
- Diensten	-50.945	-69.475	36%
- Kosten opvolging van de portefeuille	-29.527	-13.928	-53%
- Kosten recuperatie van achterstallige kredieten	-18.113	-50.894	181%
Bruto operationele marge	2.277.716	2.515.390	10%
Waardeverminderingen op kredieten	-1.675.482	-1.259.883	-25%
Terugname waardevermindering op kredieten	195.947	148.592	-24%
Verzekering landenrisico en commissie Alterfin Garantiefonds	-214.089	-175.976	-18%
Netto operationele marge	584.092	1.228.123	110%
Wisselkoersresultaat	-112.994	34.235	-
Uitzonderlijk resultaat	-154	-5.639	-
Jaarresultaat vóór belastingen	470.943	1.256.719	167%
Belastingen	-56.000	-217.241	-
TE BESTEMMEN WINST	414.943	1.039.477	151%

* Resultaten vóór de goedkeuring door de algemene vergadering van 2022. Deze cijfers kunnen dus nog worden gewijzigd. De definitieve resultaten worden op de website van de Nationale Bank van België gepubliceerd.

10 VOORUITZICHTEN

In 2022 zal COVID-19 nog steeds gevolgen hebben voor onze partners, maar beduidend minder dan in 2021 en 2020.

TRENDS IN DE PORTEFEUILLE:

We verwachten een verdere groei van onze portefeuille, met een betere spreiding over het kalenderjaar. De kwaliteit van de portefeuille zou ook moeten verbeteren. Toch zal die nog aanzienlijk onder het niveau van voor de pandemie blijven.

Het team van **Alterfin** heeft de afgelopen jaren geduldig en standvastig werk geleverd, in het bijzonder sinds maart 2020. We voorspellen dan ook opnieuw een groei van de portefeuille in **duurzame familiale landbouw** en **microfinanciering**. Daarnaast zullen we een aantal belangrijke herstructureringen voltooien. Deze projecten en de impact ervan, zowel in de **duurzame landbouw** als in de **microfinancieringssector**, zullen we op een later moment nog in detail toelichten.

Bovendien zullen investeringen in het beheer en de opvolging van de portefeuille het gemakkelijker maken om eventuele problemen op te sporen en tijdig te verhelpen.

BEHEER VAN FONDSSEN VAN DERDEN:

Door onze samenwerking met fondsenbeheerder Symbiotics¹ zouden de fondsen in beheer dit jaar moeten verdubbelen. Zo zullen we onze partners in **duurzame landbouw** nog beter kunnen begeleiden.

Daarnaast is er de lancering van Fefisol II, de tweede fase van het Europees Fonds voor solidaire financiering in Afrika, in samenwerking met SIDI².

Die was oorspronkelijk gepland voor 2021, maar liep vertraging op door de pandemie. De lancering is nu voorzien voor juni 2022.

Deze twee initiatieven zullen de fondsen in beheer aanzienlijk verhogen. Zo zullen we beter kunnen inspelen op de toegenomen behoeften van onze partners en tegelijkertijd het risico voor **Alterfin** beter spreiden.



Cashewproducent, CACC, Preah Vihear, Cambodja
© 2021, Alterfin

1 www.symbioticsgroup.com

2 www.sidi.fr

PROFESSIONALISERING VAN HET PLATFORM:

We blijven streven naar een efficiënter beheer van onze portefeuille, risico's en impact. Zo kunnen we gegronde investeringsbeslissingen nemen en onze partners nog beter ondersteunen:

- > De modernisering van onze informatica- en databeheersystemen wordt verdergezet. In 2021 lanceerden we een nieuwe database voor het beheer van het kapitaal van de vennoten. In 2022 zullen we ons systeem voor het beheer van de leningen vernieuwen.
- > In 2021 creëerden we een afdeling Technische Assistentie met een eigen manager en partnerschappen voor de financiering van projecten. In 2022 zullen we een twaalfstal partners technische assistentie verlenen.
- > We zullen in 2022 ook werken aan de ontwikkeling van een systeem voor ESPM (Environmental & Social Performance Management), inclusief een component voor investeringsbeslissingen op basis van sociale en ecologische prestaties. Dit werd mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van BIO³ en technische ondersteuning van Rikolto⁴. We zullen ook een component rond gendergelijkheid uitwerken, met technische ondersteuning van de stichting Value For Women⁵.

INVESTEREN IN MENSELIJK KAPITAAL:

De echte rijkdom van **Alterfin** zit in het menselijk kapitaal. Het groeiende team is de drijvende kracht achter de ontwikkeling van de coöperatie. In 2022 lanceren we een tweejarig strategisch plan dat specifiek gewijd is aan personeelsbeheer, en de motivatie en ondersteuning van de teamleden. We zullen ook investeren in betere tools en software, en de ontwikkeling van talent aanmoedigen door middel van opleidingen.

NA DE PANDEMIE:

Dankzij de vaccins en de komst van minder agressieve varianten van het virus kunnen we in 2022 waarschijnlijk voor een stuk terugkeren naar het 'vroegere normaal'. Coronamaatregelen en

reisbeperkingen worden nu stilaan versoepeld of opgeheven. Toch moeten we voorzichtig blijven in ons optimisme. Laten we niet vergeten dat het huidige maatschappelijke model een belangrijke rol speelt in deze pandemie. De buitensporige winning van natuurlijke hulpbronnen, overconsumptie, verspilling, afval en vervuiling, winstbejag ten koste van het evenwicht tussen mens en milieu ... het zijn allemaal problemen die een betere aanpak verdienen dan wat er op de 26^e VN-klimaatconferentie (COP26)⁶ uit de bus is gekomen.

OEKRAÏNE:

De invasie van Oekraïne door het Rusland van Vladimir Poetin is een schandelijke daad en roept in Europa beelden op van een vermeend ver verleden. Voor **Alterfin** is er geen rechtstreeks risico door dit conflict omdat we niet aanwezig zijn in Oekraïne of in Rusland. Onze partners in Centraal-Azië zijn echter wel blootgesteld aan indirecte risico's als gevolg van hun integratie in de Russische economische sfeer. Wij monitoren daarom de eventuele risico's op inkomensdaling en devaluatie van de plaatselijke munteenheid. We hebben al maatregelen genomen om de partners die aan deze risico's zijn blootgesteld, in te dekken. Als coöperatie zetten wij ons in voor wederzijds begrip en hulp. **Alterfin** keurt deze oorlogszuchtige onderneming af en betuigt haar volledige solidariteit aan de Oekraïense bevolking.

Sinds de oprichting van de coöperatie door Hugo Couderé in 1994 is **Alterfin** een voortrekker van maatschappelijke verandering en van een harmonieuze, duurzame relatie met ons leefmilieu. Dankzij ons gemotiveerd team en de trouwe steun van onze vennoten zullen we ook in 2022 onze sociale en ecologische missie volbrengen en samen ons coöperatieve engagement voortzetten.

3 www.bio-invest.be

4 www.rikolto.org

5 www.v4w.org

6 www.un.org/fr/un-climate-change-conference-cop-26

Alterfin CV
Liefdadigheidsstraat 18-26
B-1210 Brussel
☎ +32 (0)2 538 58 62
info@alterfin.be
www.alterfin.be

